

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA

EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Energetické daně v České republice a zemích Evropské unie

Energy Taxes in the Czech Republic and European Union Countries

Student: Bc. Pavla Kolářová

Vedoucí diplomové práce: Ing. Kateřina Randová

Ostrava 2014

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Pavla Kolářová**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **6202T049 Účetnictví a daně**
Specializace: **00 Účetnictví a daně**
Téma: **Energetické daně v České republice a zemích Evropské unie**
Energy Taxes in the Czech Republic and European Union Countries

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Základní principy uplatňování energetických daní
3. Energetické daně v Evropské unii
4. Aplikace daně z pevných paliv v praxi
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledku diplomové práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

NĚMCOVÁ, Petra a Vojtěch KOTECKÝ. *Ekologická daňová reforma: impuls pro modernizaci ekonomiky*. Brno: Hnutí DUHA, 2008. 40 s. ISBN 978-80-86834-25-2.

STIBŮRKOVÁ, Jana. *Daně a daňové poradenství III.: spotřební a ekologické daně*. Kunovice: Evropský polytechnický institut, 2009. 48 s. ISBN 978-80-7314-164-6.

SVÁTKOVÁ, Slavomíra. *Spotřební a ekologické daně v České republice*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. 468 s. ISBN 978-80-7357-443-7.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Kateřina Randová**

Datum zadání: 22.11.2013

Datum odevzdání: 25.04.2014

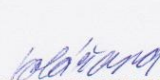
Ing. Jana Hakařová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhořová
děkanka fakulty

„Prohlašuji, že jsem celou práci, mimo příloh, vypracovala samostatně. Přílohy č. 1 až 3 mi byly dány k dispozici a samostatně jsem je doplnila.“

V Ostravě dne 25. 4. 2014

.....
Bc. Pavla Kolářová

OBSAH

1	ÚVOD	5
2	ZÁKLADNÍ PRINCIPY UPLATŇOVÁNÍ ENERGETICKÝCH DANÍ	7
2.1	Energetické daně v ČR	7
2.2	Ekologická daňová reforma	9
2.2.1	Zhodnocení politiky životního prostředí	13
2.3	Státní politika životního prostředí do roku 2020	17
2.3.1	Současný stav životního prostředí	18
2.4	Daň ze zemního plynu a některých dalších plynů	18
2.4.1	Plátce daně § 3 ZDZP	18
2.4.2	Předmět daně § 4 ZDZP	19
2.4.3	Základ a sazba daně § 6 ZDZP	19
2.4.4	Osvobození od daně § 8 ZDZP	19
2.5	Daň z pevných paliv	19
2.5.1	Plátce daně § 3 ZDPP	20
2.5.2	Předmět daně § 4 ZDPP	20
2.5.3	Základ a sazba daně § 6 ZDPP	20
2.5.4	Osvobození od daně § 8 ZDPP	20
2.6	Daň z elektřiny	21
2.6.1	Plátce daně § 3 ZDE	21
2.6.2	Předmět daně § 4 ZDE	21
2.6.3	Základ a sazba daně § 6 ZDE	21
2.6.4	Osvobození od daně § 8 ZDE	22
2.7	Mechanismus výběru energetických daní	22
2.8	Uhlíková daň	24
2.8.1	Zavedení uhlíkové daně v České republice	26
2.8.2	Zdanění zemního plynu pro domácnosti	27
2.8.3	Argumenty pro zavedení uhlíkové daně	28
3	ENERGETICKÉ DANĚ V EVROPSKÉ UNII	29
3.1	Ekologizace daňového systému v EU	29
3.2	Harmonizace daní	30
3.2.1	Vývoj v EU	33
3.3	Energetická politika EU	34
3.3.1	Vývoj evropské energetiky	35
3.4	Evropská energetika do roku 2050	37
3.4.1	Spotřeba energie v EU	38

3.4.2 Cestovní mapy 2050	39
3.4.3 Studie zavedení energetických daní v EU.....	40
3.4.4 Důsledky plynoucí z užití obnovitelných zdrojů	41
3.5 Kjótský protokol	42
3.6 Evropský energetický trh.....	44
3.7 Udržitelný rozvoj a zkušenosti z vybraných zemí EU	44
3.8 Zdanění elektřiny v roce 2013	46
3.8.1 Porovnání zdanění elektřiny za rok 2013 v ČR a ve vybraných zemích EU	46
3.8.2 Spotřební daň u elektřiny v EU	47
3.9 Ekologická daňová reforma v zemích EU	48
3.9.1 Vybrané země EU	49
4 APLIKACE DANĚ Z PEVNÝCH PALIV V PRAXI.....	55
4.1 Charakteristika obchodní korporace	55
4.2 Pojmy.....	57
4.2.1 Dodavatel	57
4.2.4 Plátce daně	58
4.3 Správa daně.....	58
4.4 Daňový doklad.....	59
4.5 Evidence	60
4.6 Praktické příklady.....	60
4.6.1 Dodání pevných paliv konečnému spotřebiteli bez oprávnění	61
4.6.2 Dodání pevných paliv konečnému spotřebiteli s oprávněním	62
4.6.3 Nákup pevných paliv v JČS a jeho následné dodání do JČS	63
4.6.4 Dodání pevných paliv do JČS se zajištěním dopravy	63
4.6.5 Dodání pevných paliv do JČS se zajištěním dopravy na hranici ČR.....	64
4.6.6 Dodání pevných paliv do JČS bez zajištění dopravy	65
4.6.7 Nákup pevných paliv v JČS a následný prodej v ČR	66
4.6.8 Nákup pevných paliv v JČS a následný prodej v ČR	67
4.7 Návrhy a doporučení	69
5 ZÁVĚR	70
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	72
SEZNAM ZKRATEK	75
PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE	
SEZNAM PŘÍLOH	
PŘÍLOHY	

1 ÚVOD

Zavádění energetických daní ve státech Evropské unie je velmi důležité. Většina zemí si tuto důležitost uvědomuje, a proto na základě příslušných směrnic nebo nařízení EU již do svého systému energetické daně zavedla. Tyto daně mají především sloužit ke zlepšení životního prostředí, mají motivovat k efektivnějšímu a šetrnějšímu využívání přírodních zdrojů a technologií, které jsou méně škodlivé pro životní prostředí. Dalším pozitivním ekologickým přínosem by měla být úspora energií a paliv, které způsobují znečištění ovzduší a odrážejí se na zdraví obyvatelstva. Ekologická daňová reforma má také ekonomické přínosy a tím hlavním je vstup nových firem na trh, které vynalézají šetrné technologie k životnímu prostředí a tím pádem se sníží znečištění životního prostředí.

Druhá kapitola diplomové práce bude pojednávat o energetických daních v České republice, o zavedení ekologické daňové reformy u nás, bude analyzována ekologická daňová reforma, jak se bude vyvíjet a jaký měla dopad. Bude nastíněn vývoj státní politiky životního prostředí, kam se bude ubírat až do roku 2020. Stručné vysvětlení energetických daní, tj. daň ze zemního plynu, daň z pevných paliv a daň z elektřiny. A nesmíme opomenout dlouho diskutovanou uhlíkovou daň, její přínosy a zápory ze zavedení.

Třetí kapitola diplomové práce bude analyzovat energetických daně v Evropské unii, energetickou politiku v Evropské unii, kam se bude ubírat evropská energetika do roku 2050 a stručná deskripce Kjótského protokolu. Nastínění udržitelného rozvoje ve vybraných zemích EU a jejich zkušenosti, zhodnocení zdanění elektrické energie v roce 2013 v EU. Analýza a komparace ekologické daňové reformy ve vybraných zemích EU, její zhodnocení a skutečné přínosy a zápory ze zavedení, jestli skutečně plní svou funkci.

Čtvrtá kapitola diplomové práce se bude zabývat daní z pevných paliv v praxi, tato daň bude aplikována na příkladech podložených skutečnostmi. Také v této kapitole budou zmíněny důležité pojmy k lepšímu nastínění a porozumění daní z pevných paliv. Budou popsány náležitosti daňového dokladu a povinná evidence pevných paliv

Cílem práce je analýza energetických daní v České republice, komparace s energetickými daněmi ve vybraných státech Evropské unie a aplikace daně z pevných paliv na praktických

příkladech s upozorněním na možné problémy a chyby, kterých se mohou plátcí daně z pevných paliv dopustit. Komparace bude probíhat na základě konkrétních zkušeností členských států Evropské unie. Práce bude zkoumat, zda zavedení těchto daní skutečně plní funkci, kvůli které byly zavedeny. Při zpracování diplomové práce budou využity metody analýzy, deskripce a komparace.

2 ZÁKLADNÍ PRINCIPY UPLATŇOVÁNÍ ENERGETICKÝCH DANÍ

Kapitola bude pojednávat o zavedení energetických daní v ČR, průběhu ekologické daňové reformy a jejího vývoje. Vývoj státní politiky životního prostředí až do roku 2020. Bude se zabývat základními pojmy z oblasti daní ze zemního plynu, z pevných paliv a z elektřiny. Deskripcí uhlíkové daně, zkušenostmi s uhlíkovou daní z vybraných zemích EU a klady a zápory této daně.

2.1 Energetické daně v ČR

Energetické daně řadíme mezi daně nápravné. Daň vyjadřuje náklad na odstranění negativního dopadu na znečištění životního prostředí. Se vstupem České republiky do Evropské unie, vznikla povinnost k 1. lednu 2008 zavést tři daně, tzv. ekologické daně. Daň z elektřiny, ze zemního plynu a z pevných paliv. Zatímco daň ze zemního plynu již existovala, byla součástí spotřebních daní (zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů), daň z elektřiny a z pevných paliv byla zcela nová. Zavedení těchto daní bylo zpracováno do zákona č. 261/2007 Sb. o stabilizaci veřejných rozpočtů. Tyto daně představují nejmladší daně v českém daňovém systému. Snahou je omezit spotřebu fosilních paliv (uhlí nebo zemního plynu) a začít motivovat k využívání alternativních zdrojů energie. Dalším efektem zavedením daně z elektrické energie je snaha omezit využívání elektřiny v podnikatelské sféře, ale i v domácnostech.

V roce 2003 vstoupila v platnost směrnice Rady 2003/87/ES, o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a změnou směrnice Rady 96/61/ES, o integrované prevenci a omezení znečištění.

Smyslem zavedení směrnice bylo snížit emise skleníkových plynů do roku 2012 až o 8 % oproti hodnotám z roku 1990. Členské státy měly přidělit až 90 % povolenek zdarma. Povolenky musí být přidělovány dle Národního alokačního plánu (NAP) schváleného Evropskou komisí. Národní alokační plán pro období 2008 – 2012 stanovil přidělování všech emisních povolenek zdarma.

Roku 2003 vstoupila v platnost směrnice Rady 2003/96/ES, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny.

Směrnice byla zavedena z několika důvodů. Neexistovaly předpisy Společenství na minimální daňové sazby na elektřinu a jiné energetické produkty, kromě minerálních olejů. Fungování vnitřního trhu mohlo být nepříznivě ovlivněno. Společenství vyžaduje stanovení minimální úrovně zdanění energetických produktů, jako je elektřina, zemní plyn a uhlí. Různorodé úrovně zdanění pro jednotlivé členské státy by mohly škodit řádnému fungování vnitřního trhu. Požadavky na ochranu životního prostředí by měly být vymezeny ve Společenství. Měla by být zanechána volnost členských států při provádění jejich vnitrostátní politiky. Považuje se za nutné, aby Rada dohlížela a přezkoumávala případy osvobození od daně, snížení daně a minimální úrovně zdanění. Členské státy by měly mít volnost v provádění svých vnitrostátních politik. Členské státy si chtějí zachovat různé úrovně zdanění energetických produktů a elektřiny, proto byly zavedeny minimální úrovně zdanění. Základním prvkem politiky Společenství v oblastech energetiky je cena energetických produktů. Za určitých podmínek by měly být povoleny různé sazby daně na stejný výrobek, při zachování minimálních sazeb. Podniky, které se zaměří na ochranu životního prostředí, si zaslouží zvláštní pozornost.

Po přistoupení dalších deseti států k EU roku 2004 byla energetická směrnice doplněna o rozšíření dočasných individuálních výjimek na nové státy. Byly zde reálné obavy, že okamžité zavedení minimálních sazeb daně způsobí novým státům značné hospodářské a sociální problémy. Individuální výjimku obdržela také Česká Republika, která mohla do 1. 1. 2008 uplatňovat u ekologických daní částečné nebo úplné daňové osvobození a nižší sazby daně než minimální. Příčinou urychlení zavedení ekologických daní u nás byl faktor harmonizace. *„Hlavním mottem zavedení ekologických daní bylo přesunout zdanění z faktoru práce směrem na zdanění spotřeby, tj. na zdanění výrobků a služeb, jejichž výroba nebo spotřeba má negativní dopad na životní prostředí a lidské zdraví, a to v rámci výnosové neutrality.“ Centrum pro otázky životního prostředí (2007)*

V roce 2004 vstoupila v platnost směrnice Rady 2004/8/ES o podpoře kombinované výroby elektřiny a tepla založené na poptávce vnitřního trhu po užitném teple, a která mění směrnici 92/42/EHS, o požadavcích na účinnost nových teplovodních kotlů na kapalná nebo plynná paliva.

Skrze tuto směrnici EU usiluje o úspory primární energie a snížení emisí, především skleníkových plynů. Zajistit bezpečnost zásobování. EU je závislá na vnějších dodávkách energie až z 50 % celkové spotřeby. Pokud bude dosavadní vývoj pokračovat, bude závislá až z 70% do roku 2030. Hrozí riziko problémů se zásobováním. Kombinovaná výroba tepla byla již v minulosti uznána za významnou. V roce 1997 na usnesení Rady a v roce 1998 na usnesení evropského parlamentu. Za účinnou kombinovanou výrobu se považuje úspora energie vyšší než 10 %.

Směrnice Rady 2006/32/ES, o energetické účinnosti u konečného uživatele a o energetických službách a o zrušení směrnice Rady 93/76/EHS, o omezování emisí oxidu uhličitého prostřednictvím zvyšování energetické účinnosti, vstoupila v platnost v roce 2006.

Směrnice se vztahuje na řízení poptávky po energii a podporu výroby energie z obnovitelných zdrojů. Také přispívá k lepšímu zabezpečení dodávek energií. Země by měly využívat energeticky účinnější technologie, což povede ke zlepšení inovací a konkurenceschopnosti. Veřejný sektor by měl stimulovat zaměstnance k energeticky účinnému chování.

Skrze tuto směrnici Rada chtěla zlepšit energetickou náročnost konečné spotřeby o jeden procentní bod ročně do konce roku 2010. Členské státy měly za cíl úsporu energie ve výši 9 % v letech 2008 – 2016.

2.2 Ekologická daňová reforma

Ekologická daňová reforma se v České republice plánuje už od roku 1992, zavedením tzv. zelených daní. Daně neslouží pouze jako příjem do státního rozpočtu, ale také jako činitel ovlivňující celou ekonomiku. Zdanění určitých produktů vede k nižší poptávce a to ovlivňuje všechny výrobce i spotřebitele. Do daňové soustavy nejsou zavedeny daně, které by dostatečně ovlivňovaly znečištění životního prostředí a spotřebu přírodních zdrojů. Účelem daňové reformy je přesun části daňového zatížení z toho co společnost podporuje, k tomu, co se snažíme omezovat. Proto by výše příjmu do státní pokladny zůstala beze změny. Ekologická daňová reforma se využívá ke snížení daňových nákladů práce (plateb na sociální

pojištění či sazeb daně z příjmu) nebo ke zvýšení nezdanitelné částky u daně z příjmu. Tím pádem klesá znečištění i nezaměstnanost a roste efektivnost průmyslu. Reforma se nezabývá skutečnou výší daní, celkovou velikostí zdanění, ale pouze přesměrováním daní, nemění výši příjmů do státní kasy, ale tvoří nový zdroj. Úspěšnější reformy se dosáhne postupný zaváděním změn, které mohou trvat i desítky let, oproti šokovým zavedením určité sazby daně. Domácností a průmysl získávají čas na zavedení nových technologií, získávají stabilní prostředí s možností předvídání a plánování do budoucna.

Reforma už proběhla v řadě zemí Evropské unie, prvním státem bylo Finsko roku 1990, poté následovaly další členské státy v letech 1990 – 1993 a 1998 – 2001.

Ekologickým přínosem reformy bylo vypořádání se s oxidem siřičitým a kyselými dešti, skrze stanovené limity znečišťování vzduchu. Avšak tyto limity nevyřešily problém se skleníkovými plyny, recyklaci odpadu a výfukovými plyny. Zavedení zelených daní motivuje k investicím a inovacím zaváděním nových efektivních technologií.

K hlavním přínosům ekologické daňové reformy patří podpora velkých společností, které zapříčiňují ekonomický rozvoj. Vznik nových pracovních míst, díky snižování plateb sociálního a zdravotního pojištění. Avšak na druhou stranu vyšší zdanění energií postihuje sociálně slabé obyvatelstvo. Ale existují opatření, které tuto příčinu mohou potlačit, např. osvobození zdanění nebo státní podpory.

Reforma modernizuje daňovou soustavu, zvyšuje efektivnost daňového systému s ohledem na ochranu životního prostředí.

V české ekonomice byla vysoká energetická náročnost, na 1 Kč hrubého domácího produktu připadala spotřeba energie (uhlí, zemního plynu, uranu či ropy) o 45 % více než ve vyspělých zemích Evropské unie. To poškozovalo konkurenceschopnost podniků, musely se dovážet paliva, které zapříčinily růst záporného sloupce obchodní bilance. Energetická náročnost stojí za příčinou nárůstu emisí oxidu uhličitého.

Účel daně bylo rozhybat investice do efektivních technologií, které zapříčiní pokles energetické náročnosti. Např. nízkoenergetické domy, ve srovnání s běžnými domy mají třetinovou spotřebu energie na jeden m² a stavební náklady jsou vyšší zhruba o 5 %.

Reforma motivuje k inovacím, výrobci vyrábějí efektivní výrobky. Spotřebitelům se sníží účty za energie a sníží se obsah emisí. Proto byly oficiálně v roce 2005 navrženy spotřební daně z paliv a elektřiny. Nyní vláda přichází s plánem uhlíkové daně.

Hnutí DUHA si myslí, že reforma by měla navazovat na již platné daňové tituly a nepřicházet s novými návrhy. Z důvodu administrativní nenáročnosti a lepšího zapadnutí do daňového systému. Stačí převzít současné tituly spotřebních daní a postupně zvyšovat jejich sazby. Tyto sazby budou předvídatelné dopředu, stabilizuje se trh, vzroste motivace k investicím, ale bez jistoty, protože nebude předvídatelná tržní cena surovin. Hnutí DUHA navrhlo postupný růst sazeb energetických daní až do roku 2030, aby motivovaly a nevyvolávaly náhlý šok.

Tab. 2.1 Návrh sazby energetických daní podle Hnutí DUHA

Palivo	2012	2014	2016	2018	2020	2022	2024	2026	2028	2030
Elektřina (Kč/MWh)	200	400	600	800	1000	1200	1400	1600	1800	2000
Hnědé uhlí (Kč/GJ)	19	40	60	90	100	120	120	140	140	140
Černé uhlí (Kč/GJ)	19	30	50	70	70	90	90	110	110	110
Koks (Kč/GJ)	19	30	50	70	70	90	90	110	110	110
Zemní plyn topný (Kč/MWh)	31	31	31	31	60	60	60	120	120	120
Zemní plyn k pohonu vozidel (Kč/MWh)	34	68	137	265	265	265	265	265	265	265
Zemní plyn k pohonu stacionárních motorů (Kč/MWh)	31	31	31	31	60	60	60	120	120	120
Nafta (Kč/1000 l)	11 840	13 054	13 706	14 392	15 111	15 867	16 660	17 493	18 368	19 286
Bezolovnatý benzin (Kč/1000 l)	12 432	13 054	13 706	14 392	15 111	15 867	16 660	17 493	18 368	19 286
Kerosin (Kč/1000 l)	11 840	13 054	13 706	14 392	15 111	15 867	16 660	17 493	18 368	19 286
Uhlovodíky v kapalném nebo plynném stavu vyrobené přepracováním pevných paliv (Kč/1000 l)	23 680	26 108	27 412	28 784	30 222	31 734	33 320	34 986	36 736	38 572

Zdroj: Němcová, Kotecký (2008, s. 33)

Ekologická daňová reforma se zaměřuje na dva hlavní cíle, za prvé se snaží stimulovat subjekty k takovému chování, které snižuje poškození životního prostředí a dopad na zdraví obyvatel a snížení daňového zatížení práce. Ekologická reforma je rozdělena do tří etap a zasahuje až do roku 2017. Cílem první etapy bylo zavedení ekologických daní do daňového systému, což proběhlo v roce 2008. Druhý cíl etapy probíhá od roku 2010 a zaměřuje se s větší pozorností na oblast zdanění dopravy, která patří k největším znečišťovatelům životního prostředí. Třetí etapa běží od roku 2014 a poběží do roku 2017, zhodnotí předchozí etapy, také se do ní promítnou další změny energetické směrnice.

„Ekologická daňová reforma je dobrým řešením tam, kde se problém týká velkého počtu průmyslových společností nebo jednotlivců a zároveň příliš nezáleží na dosažení úplně přesného cíle. Daňová reforma se nehodí, pokud potřebujeme dosáhnout velmi přesných

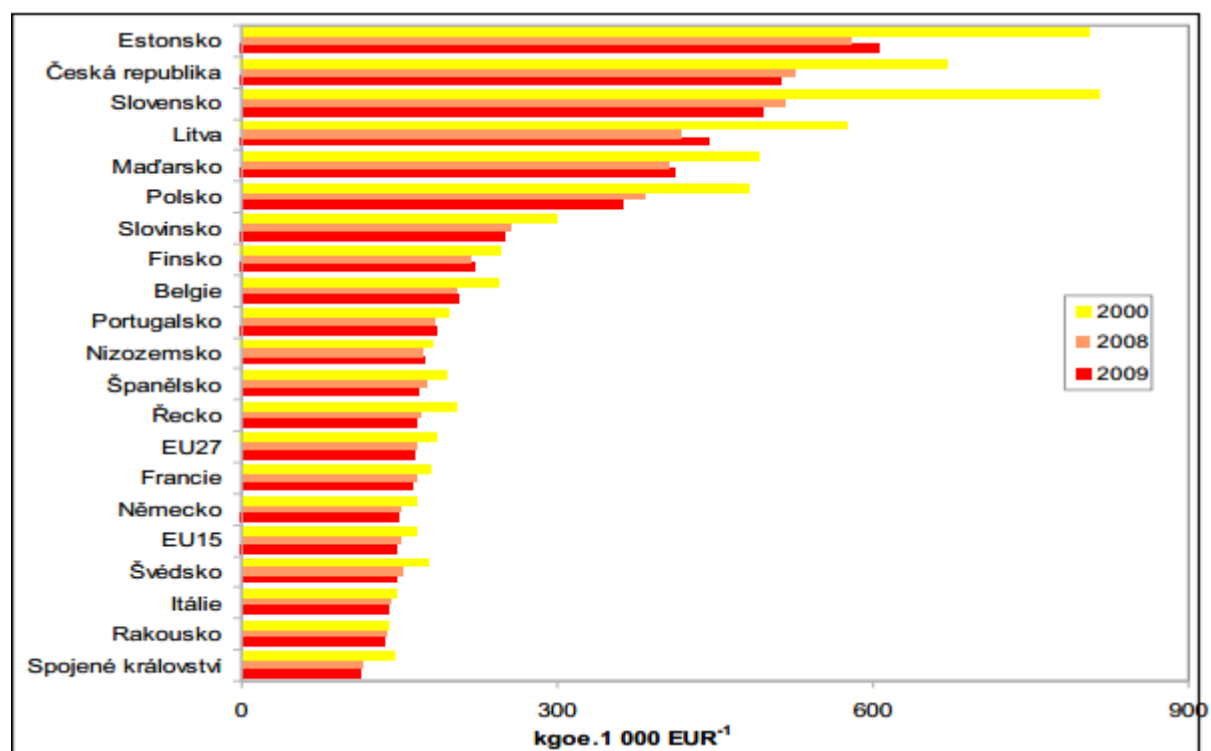
výsledků, tedy pokud hrozí vypouštění extrémně toxických látek nebo nenapravitelné škody. V takových případech musí zákony stanovit pevná pravidla a nepřekročitelné standardy.“
Němcová, Kotecký (2008, s. 8)

2.2.1 Zhodnocení politiky životního prostředí

Vyhodnocení politiky životního prostředí v období 2004 – 2010

Mezi lety 2003 a 2004 poklesla energetická náročnost na HDP o 2,8 %, v roce 2005 byl pokles již o 5,7 %. Po vyhodnocení politiky životního prostředí v letech 2004 – 2010 měla Česká republika stále 1,4x vyšší energetickou náročnost tvorby HDP oproti průměrnému stavu 15 nejvyspělejších států EU. Energetickou náročnost ekonomiky v jednotlivých státech EU ukazuje následující obrázek 2.1.

Obr. 2.1 Mezinárodní srovnání energetické náročnosti ekonomiky 2000, 2008 a 2009

Zdroj: Ministerstvo životního prostředí (2011, s. 75)

Jednotka kgoe (kilogram ekvivalentu ropy), představuje energii získanou z 1 kg ropy. Energetická náročnost uvedená v obrázku je počítána jako podíl hrubé spotřeby energie HDP ve stálých cenách roku 2000.

„Měrné emise oxidu uhličitého na obyvatele jsou v ČR vyšší, než je průměr EU, s ohledem na tradiční zaměření ekonomiky však nejsou nijak dramatické.“ Ministerstvo životního prostředí (2011, s. 74)

Nejvíce problematickou oblastí zůstává výroba tepla v domácnostech, tam kde jsou spalována tuhá paliva. Naneštěstí jsou v těchto zdrojích nekontrolovatelně spalovány domácí odpady. Především na venkově se toto spalování odráží na špatné kvalitě ovzduší, protože lokální topeniště tvoří přibližně 40 % celkových emisí prachových částic.

V oblasti hospodářství klesla energetická náročnost v roce 2009 meziročně o 6 %, tento pokles představuje největší meziroční pokles od roku 2000.

Přestože stále pokračuje restrukturalizace průmyslu ve prospěch energeticky a emisně méně náročné výroby, je stále energetická náročnost hospodářství vyšší, než je evropský průměr.

Oblast, kde lze dosáhnout výrazné úspory energie za přijatelné náklady, je úspora energetické náročnosti budov a zvýšení energetické účinnosti. K tomuto se váže směrnice 2010/31/EU, o energetické náročnosti budov, která byla schválena v květnu roku 2010.

K dalším energetickým úsporám výrazně přispěl dotační program Zelená úsporám, na základě vyhodnocení státní politiky životního prostředí za období 2004 – 2010 ministerstvem životního prostředí.

Vyhodnocení plnění environmentálních požadavků na energetickou politiku

Vyšší využití obnovitelných a druhotných zdrojů energie, výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů (8 % v roce 2010, minimálně 15 % v roce 2030). Cíl byl splněn částečně v rámci ekonomických a klimatických podmínek v ČR. Na konci roku 2005 byl podíl OZE na celkové spotřebě PEZ 4 %. Podíl elektřiny vyrobené z OZE na hrubé spotřebě elektřiny činil v ČR 4,48 % na konci roku 2005, což představuje růst o 0,44 % proti roku 2004. Výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů v roce 2009 dosáhla celkového objemu 3207 GWh, což představuje 7,2 % hrubé spotřeby elektřiny v ČR v daném období. V období

2009 dosáhla spotřeba OZE 6,8 %. V dalším roce bylo získáno 5 887 GWh elektrické energie díky OZE, toto číslo odpovídá 6,9% podílu z celkového množství vyrobené elektřiny v ČR (v roce 2009 podíl 5,7 %). Podíl výroby elektřiny meziročně vzrostl z 6,8 % na 8,3 %, což zapříčinilo splnění indikativního cíle 8 % pro rok 2010. Největší podíly na výrobě elektřiny z OZE zaujímá výroba ve vodních elektrárnách (47,4 %) a výroba elektřiny z biomasy (25,7 %).

V roce 2010 zaznamenala velký rozvoj fotovoltaika, díky statním dotacím. Díky tomuto se výroba elektřiny ze solárních elektráren zvýšila meziročně z 89 GWh na 616 GWh. Mezi málo využívané obnovitelné zdroje patří výroba energie z bioplynu, větrné elektrárny a spalování tuhého komunálního odpadu.

Meziroční pokles energetické náročnosti nejméně o 2,6 % do roku 2005. Cíl byl plněn průběžně, pokles energetické náročnosti v ČR byl nejvyšší ze všech zemí OECD. V období 2002 – 2005 pokles o 4,6 %, tj. 1,15 % ročně. V roce 2004 byl cíl splněn s poklesem energetické náročnosti ve výši 3,48 %. Důsledkem hospodářské krize v roce 2009 došlo k poklesu spotřeby primárních energetických zdrojů i k poklesu HDP, tímto byla ovlivněna i energetická náročnost hospodářství. Spotřeba PEZ poklesla o 6,9 %, avšak energetická náročnost hospodářství se snížila jen o 1,8 %.

Národní program snížení emisí u velkých spalovacích zdrojů a plnění emisních stropů. Cíle byl plněn průběžně. Všechny stacionární spalovací zdroje mají od roku 2008 stanoveny emisní stropy dle zákona o ochraně ovzduší a Národního programu snižování emisí. Tento emisní plán je v souladu se směrnicí 2001/80/ES. Národní emisní stropy byly v roce 2010 splněny, avšak problematické znečišťující látky (převážně prachové částice – PM10) se nedaří snižovat, proto Česká republika již druhým rokem neplní závazky vůči Evropské unii.

Podpora vědeckého a technologického vývoje k udržitelné energetice. Cíl byl plněn průběžně. Státní podporu energetických projektů lze odhadnout na 300 mil. Kč ročně. Odpovědné instituce mají dosud malý vliv na podporu projektů, podpora projektů ze zdrojů EU je vyšší než podpora domácích.

Podporovat zavádění nových moderních energetických technologií s co nejnižšími externími náklady a podpora kombinované výroby tepla a elektřiny. Cíl plněn průběžně

v rámci ekonomických možností ČR. V letech 2007 – 2013 realizovalo ministerstvo životního prostředí Operační program životní prostředí a umožňovalo čerpat dotace z fondů EU pro nepodnikatelské subjekty. Finanční podpory se nedostalo pro nové technologie pro spalování tuhých fosilních paliv, což zapříčinilo jejich neefektivní využívání a vysoký dopad výroby energie z tuhých fosilních paliv na životní prostředí. Při kombinované výrobě elektřiny a tepla je možné dosáhnout snížení emisí skleníkových plynů a zvýšení energetické efektivity.

Místo užití tuhých paliv podporovat užití nízkouhlíkových paliv. Cíl plněn průběžně. Podpora zemědělců při pěstování energetických bylin a dřevin, podpora ve výši 2000 Kč/ha. Pro energetické využití založení porostů s rychle rostoucími dřevinami.

Regulace výstavy zařízení na využití alternativních zdrojů energie. Cíl plněn postupně. V roce 2005 vydán MŽP „Metodický pokyn k vybraným aspektům postupu orgánů ochrany přírody“, související s umisťováním staveb vysokých větrných elektráren. V roce 2008 vydán metodický pokyn „Stavby a zařízení pro výrobu energie z vybraných obnovitelných zdrojů, pro jejich umisťování“, ministerstvem pro místní rozvoj. Roku 2009 vydalo MŽP „Metodický návod k vyhodnocení možností umístění větrných a fotovoltaických elektráren z hlediska ochrany přírody a krajiny“.

Řešení konce palivového cyklu u jaderných zařízení. Postupně plněno. Stále v řešení je problematika úložišť konce palivového cyklu. Úložiště by měly být koncipovány tak, aby v budoucnu mohl být uložený materiál přepracován s cílem snížit obsah radioaktivních izotopů.

Podpora aktivit směřující ke snížení energetické náročnosti národního hospodářství a snížení ztrát při přenosu energie. Postupně plněno, v menší míře prováděny energetické audity.

Odborné poradenství a osvěta v oblasti efektivního užití energie a informace veřejnosti. Osvětová kampaň k OZE pro úředníky v obcích, cílem je poskytnout státní správě spoustu informací o obnovitelných zdrojích energie při rozhodování o zavedení projektů.

Ovlivnění vnitřního trhu s elektřinou a plynem a umožnit volbu dodavatele environmentálně vyrobené elektřiny. Postupně plněno, zákazník si může zvolit dodavatele elektřiny.

Přihlížet k potřebám ochrany životního prostředí při těžbě energetických surovin. Regulace zákony těžba plynu, ropy, uranu a uhlí. Metodické řízení těžby dřeva a sklizení biomasy, aby nedocházelo k poškození životního prostředí. Těžba uhlí má nadále u nás negativní dopad na ovzduší a změnu klimatu. Energetické suroviny využívány neefektivně. Při rekultivaci těžebních prostor se postupy jako je ponechání sukcesí, řízená sukcese využívají velmi zřídka.

Externí škody v oblasti energetiky nejsou plně zavedeny do cen. Alternativní zdroje energie jsou nevyužity a produkce skleníkových plynů je stále vysoká. Postupně, s ohledem na ekonomický vývoj, jsou trvale řešeny problémy ochrany životního prostředí. V důsledku toho byla v ČR zavedena ekologická daňová reforma. *„Velkým problémem jsou lokální topeniště, kde řešení této složité problematiky musí být za součinnosti energetiků, průmyslových podniků, dopravní obslužnosti, místních orgánů a centrálních orgánů, resp. orgánů sousedních zemí. Využívání omezeného potenciálu obnovitelných zdrojů ČR, který je dán rozlohou a klimatickými podmínkami, je trvale rozšiřováno.“* Ministerstvo životního prostředí (2011, s. 85). Do roku 2020 se předpokládá, že OZE se budou podílet 13,5 % na hrubé konečné spotřebě energie.

2.3 Státní politika životního prostředí do roku 2020

„Hlavním cílem je zajistit zdravé a kvalitní životní prostředí pro občany žijící v České republice, (ČR) výrazně přispět k efektivnímu využívání veškerých zdrojů a minimalizovat negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí, včetně dopadů přesahujících hranice státu, a přispět tak k zlepšování kvality života v Evropě i celosvětově.“ Ministerstvo životního prostředí (2012, s. 3)

Ochrana klimatu a zlepšení kvality ovzduší spočívá ve snižování emisí skleníkových plynů, snížení úrovně znečištění ovzduší a podpora efektivního využívání obnovitelných zdrojů energie.

V energetice by se měla snížit energetická a materiálová náročnost ekonomiky. Také stoupá spotřeba energie a surovin v celém světě a má to za následek negativní dopad na životní prostředí. V lednu 2011 byla zveřejněna Strategie Evropa 2020 – Evropa efektivně využívající zdroje.

2.3.1 Současný stav životního prostředí

Za uplynulých 20 let došlo k výraznému zlepšení životního prostředí, ale pokud se jedná o ovzduší, není zlepšení vyhovující. V nastávajících 10 letech bude tlak na životní prostředí záviset na vývoji výkonnosti ekonomiky.

Skleníkové plyny zaznamenaly pokles o 32 % v letech 1990 – 2009, ČR má vyšší měrné emise skleníkových plynů na obyvatele (12,7 t CO₂ ekv./obyv. oproti 9,2 t CO₂ ekv. v EU) oproti EU. Oproti tomu má ČR podprůměrný podíl dopravy na celkových emisích skleníkových plynů, ale předpokládá se jejich nárůst v budoucnosti. Velkým problémem je kvalita ovzduší s nadlimitní koncentrací prachových částic PM₁₀.

2.4 Daň ze zemního plynu a některých dalších plynů

Daň ze zemního plynu a některých dalších plynů (ZDZP) je součástí zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů. Nachází se v čtyřicáté páté části Čl. LXXII.

2.4.1 Plátce daně § 3 ZDZP

Plátce daně může být dodavatel, který dodal plyn konečnému spotřebiteli na daňovém území, provozovatel distribuční soustavy, přepravní soustavy a podzemního zásobníku plynu, FO nebo PO, která použila plyn zdaněný nižší sazbou daně, osvobozený od daně k jiným účelům než se na něho osvobození vztahuje a která spotřebovala plyn nezdaněný.

2.4.2 Předmět daně § 4 ZDZP

Předmětem daně je plyn určený k prodeji, k používání pro pohon motorů a používaný pro výrobu tepla. Tento plyn je uveden pod kódy nomenklatury 2711 11, 2711 21, 2711 29 a 2705.

2.4.3 Základ a sazba daně § 6 ZDZP

Základ daně tvoří množství plynu v MWh spalného tepla. Pro plyn pod kódem nomenklatury 2711 29 a 2705 činí sazba daně 264,80 Kč/MWh spalného tepla. Pro plyn pod kódem nomenklatury 2711 11 a 2711 21 je sazba ve výši 34,20 Kč/MWh spalného tepla, tato sazba bude aktuální do 31. prosince 2014 a poté se bude po určitých intervalech zvyšovat. Tudiž od 1. ledna 2015 do 31. prosince 2017 se zvýší o dvojnásobek na 68,40 Kč/MWh spalného tepla, od 1. ledna 2018 do 31. prosince 2019 bude tato sazba trojnásobná, tedy 136,80 Kč/MWh spalného tepla a od roku 2020 se sazba vyšplhá na 264,80 Kč/MWh spalného tepla. Do konce roku 2011 tato sazba činila 0 Kč/MWh spalného tepla, což do roku 2020 představuje obrovský nárůst této částky. Na ostatní plyny se vztahuje sazba daně ve výši 30,60 Kč/MWh spalného tepla. Pokud nelze stanovit spalné teplo v MWh, stanovíme 15 MWh na jednu tunu plynu.

2.4.4 Osvobození od daně § 8 ZDZP

Osvobození se vztahuje na plyn použitý pro výrobu tepla v domácnostech, k výrobě elektřiny, pokud je plyn použit jako pohonná hmota pro plavby po vodách na daňovém území, v metalurgických procesech nebo k mineralogickým postupům.

2.5 Daň z pevných paliv

Daň z pevných paliv (ZDPP) je součástí zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů. Nachází se v čtyřicáté šesté části Čl. LXXIII.

2.5.1 Plátce daně § 3 ZDPP

Dodavatel, který dodává pevná paliva konečnému spotřebiteli na daňovém území. Fyzická nebo právnická osoba při použití pevných paliv osvobozených od daně k jiným účelům, na které se osvobození nevztahuje. Fyzická nebo právnická osoba, která spotřebovala pevná paliva nezdaněná, kromě pevných paliv osvobozených od daně.

2.5.2 Předmět daně § 4 ZDPP

Dle § 4 ZDPP jsou předmětem daně černé uhlí pod kódem nomenklatury 2701, hnědé uhlí pod kódem nomenklatury 2702, koks a polokoks z černého a hnědé uhlí pod kódem nomenklatury 2704 a ostatní uhlovodíky pod kódy nomenklatury 2706, 2708, 2713 až 2715, pokud jsou určeny na výrobu tepla nebo k prodeji.

2.5.3 Základ a sazba daně § 6 ZDPP

Podle § 6 ZDPP základ daně tvoří množství pevných paliv vyjádřených v GJ spalného tepla. Sazba daně je ve výši 8,50 Kč/GJ spalného tepla.

Spalné teplo se stanoví na základě výsledků měření akreditované laboratoře (výsledky nesmí být starší než 1 rok), v případě, že nelze prokázat spalné teplo, stanoví se ve výši 33 GJ/tuna.

2.5.4 Osvobození od daně § 8 ZDPP

Osvobození se vztahuje na pevná paliva určená k výrobě elektřiny, při kombinované výrobě elektřiny, jako pohonná hmota nebo palivo pro plavby po vodách na daňovém území, s výjimkou pevných paliv určených pro soukromá rekreační plavidla, používána při chemických redukčních procesech a metalurgických procesech. Dále pevná paliva používána k mineralogickým postupům, k technologickým účelům v podniku, k výrobě koksu a k jinému účelu než pro výrobu tepla nebo pohon motorů.

Tab. 2.2 Orientační sazby daně

Palivo	Výhřevnost (MJ/kg)	Daň (Kč/t)
Hnědé uhlí	16	136
Černé uhlí	23	196
Koks	27	230
Uhelné brikety	23	196

Zdroj: Redakční kolektiv stavebnictví 3000 (2008)

2.6 Daň z elektřiny

Daň z elektřiny (ZDE) je součástí zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů. Nachází se v čtyřicáté sedmé části Čl. LXXIV.

2.6.1 Plátce daně § 3 ZDE

Plátcem daně dle § 3 ZDE z elektřiny se stává dodavatel, který dodal elektřinu konečnému spotřebiteli na daňovém území, provozovatel distribuční soustavy, FO nebo PO, která použila osvobozenou elektřinu, aniž by se na ní osvobození vztahovalo a také pokud spotřebovala nezdaněnou elektřinu.

2.6.2 Předmět daně § 4 ZDE

Elektřina dle § 4 ZDE uvedena pod kódem nomenklatury 2716 se stává předmětem daně.

2.6.3 Základ a sazba daně § 6 ZDE

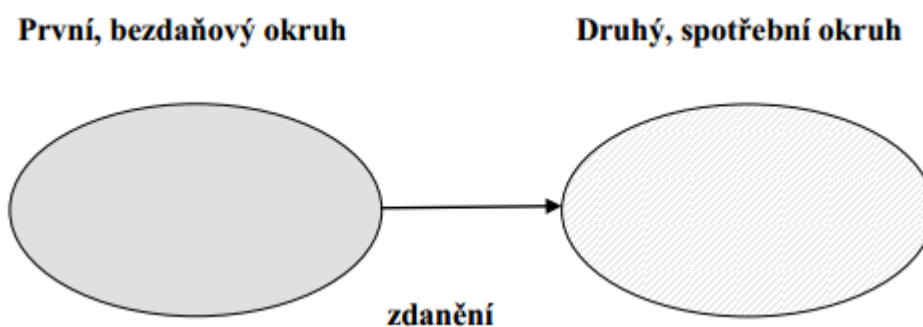
Základ daně § 6 tvoří množství elektřiny v MWh a sazba činí 28,30 Kč/MWh.

2.6.4 Osvobození od daně § 8 ZDE

Na základně § 8 ZDE je od daně osvobozena elektřina ekologicky šetrná, elektřina vyrobená v dopravních prostředcích, pokud je zde i spotřebována nebo elektřina vyrobená ze zdaněných výrobků. Dále také elektřina nezbytná pro výrobu elektřiny, k pokrytí ztrát v distribuční soustavě a elektřina použita na provoz dráhy a drážní dopravy.

2.7 Mechanismus výběru energetických daní

Obr. 2.2 Mechanismus výběru energetických daní

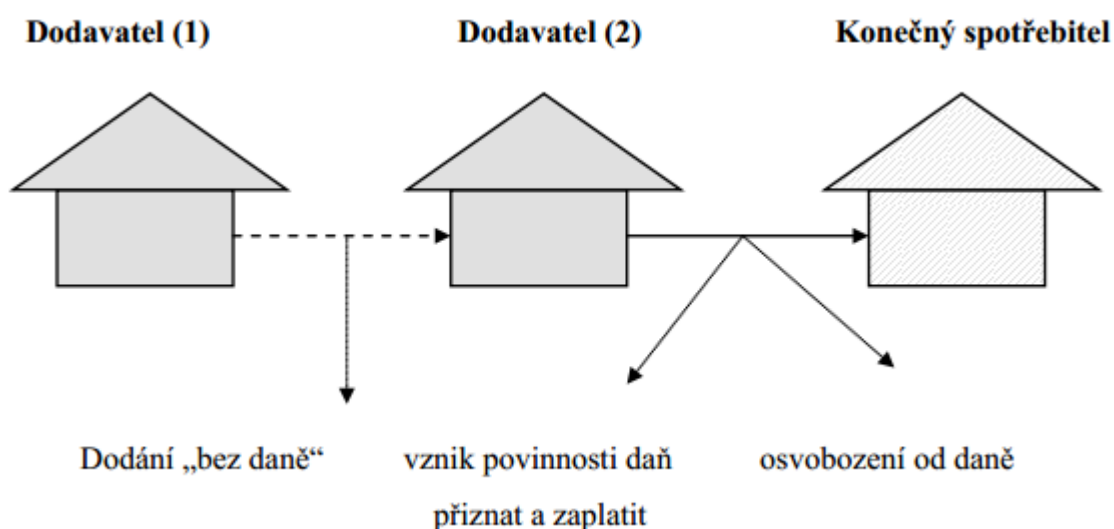

Zdroj: Svátková (2009, s. 279)

V bezdaňovém okruhu nejsou výrobky zatíženy energetickou daní, ani v případě jejich nákupů a prodejů. Ke zdanění dochází až při přechodu výrobků z bezdaňového do spotřebního okruhu, kde dochází ke spotřebě výrobků. Následný prodej a nákup výrobků v tomto okruhu již zdanění nepodléhají. Uvedený obrázek je vhodný pro rychlé pochopení místa zdanění, ale pro praxi je nevystačující. Pro praxi je důležité přesně určit okamžik zdanění, resp. okamžik vzniku povinnosti přiznat a zaplatit energetickou daň. Také je potřeba určit množinu osob, které mohou působit v bezdaňovém a ve spotřebním okruhu. Díky tomuto důvodu si uvedený obrázek prohloubíme.

Obr. 2.3 Konkretizace mechanismu výběru energetických daní

Zdroj: Svátková (2009, s. 280)

V bezdaňovém okruhu mohou nabývat výrobek bez daně jen dodavatelé. Především jde o obchodníky se zemním plynem, pevnými palivy nebo elektřinou, kteří musí mít k nabytí výrobků bez daně povolení od správce daně. Dále mohou nabývat výrobek bez daně jejich výrobci nebo v případě paliv i těžařské společnosti.

V řetězci osob je smyslem dodat výrobek ke spotřebě. „V případě, že dodavatel dodá výrobek konečnému spotřebiteli, tj. osobě, která nemá povolení pořizovat výrobek bez daně, musí výrobek buď zdanit, nebo ho osvobodit od daně. Kterou variantu zvolí, to závisí na účelu dodání výrobku. V každém případě se výrobek přesunul do druhého, spotřebního okruhu. Při dalším pohybu výrobků mezi konečnými spotřebiteli s domicilem v tuzemsku již nedochází k dalším daňovým efektům, tj. výrobek se pohybuje včetně daně nebo osvobozený od daně.“ Svátková (2009, s. 280 – 281)

Pokud jsou koneční spotřebitelé každý z jiného členského státu EU, situace se značně zkomplikuje. Princip výběru energetických daní v zemi původu i v zemi spotřeby způsobí, že výrobek může být zdaněn v obou státech, aniž by bylo možné ve státě dodavatele uplatnit nárok na vrácení daně. Výrobek však může být od daně osvobozen.

2.8 Uhlíková daň

Dosažení klimatických cílů v Evropské Unii není funkční. A jediným novým řešením jak zajistit ochranu klimatu je zavedení nových technologií a tzv. uhlíkové daně. „*Větrníky všechno jen zhoršily,*“ říká oxfordský ekonom Dieter Helm. Pro boj proti znečišťování ovzduší také doporučuje právě uhlíkovou daň, a to nejen na domácí produkci, ale i na dovoz.

Uhlíková daň je relativně nová daň z vypouštění skleníkových plynů, konkrétněji CO₂. V roce 2014 měla tato daň postihnout všechny, kdo topí topnými oleji či uhlím nebo berou teplo od malých tepláren. Toto opatření mělo přispět státu do státního rozpočtu až pět miliard korun. Pro průměrnou domácnost, která používá k vytápění uhlí, by tato daň znamenala citelný růst nákladů. Až o 2 600 Kč ročně.

Návrh na zavedení tzv. uhlíkové daně na emise se počítal od roku 2014. Uhlíková daň se bude vztahovat na firmy, které neobchodují s emisními povolenkami v evropském systému. „*Emitenti 40 procent skleníkových plynů nejsou dosud nijak postiženi, přičemž systém EU-ETS (emisních povolenek) na ně z různých důvodů uplatnit nelze. Za vhodný nástroj, který je již v praxi v některých členských státech EU uplatňován, se považuje zdanění zohledňující emisní obsah paliva,*“ uvádí ministerstvo financí.

Výše sazeb daně odpovídá 15 eurům za tunu emisí oxidu uhličitého, který vzniká při spalování relevantních paliv. Týká se pouze zařízení nespádajících do Evropského systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a také nejsou v současnosti osvobozeny od daně.

Vláda České republiky se v dubnu a květnu roku 2012 rozhodla zavést tzv. uhlíkovou daň v rámci balíčku opatření ke snížení schodku veřejných rozpočtů. Daň se opírá o legislativu Evropské unie. Energetické komodity jako jsou uhlí nebo zemní plyn měly být daněny dvousložkovou daní od roku 2014. V roce 2014 tato daň zavedena nebyla a lze jen stěží předpokládat, kdy k jejímu zavedení dojde. Na základě zahraničních zkušeností lze předpokládat, že ministerstvo financí ČR se vydá správnou cestou a zavede daň jako doplněk existujícího systému emisního obchodování (EU ETS). Hlavními cíli uhlíkové daně jsou eliminace základního narušení soutěžního prostředí na trhu s teplem, efektivní nástroj

na snižování spotřeby energií do sektorů mimo systém emisního obchodování a také vylepšení příjmu státního rozpočtu.

První složka uhlíkové daně by měla být energetická a bude se odvíjet od energetického obsahu dané komodity. V České republice je tato složka již aplikována jako součást tzv. ekologické daně. Druhá složka bude emisní, ta by danila jednotnou sazbou za vypuštěnou tunu emisí skleníkových plynů. Různá paliva mají různé emisní faktory, což znamená, že při spalování se emituje různé množství skleníkových plynů. V praxi to znamená, že více zdaněno bude uhlí než zemní plyn. Tuto složku by platily pouze zdroje mimo systém emisního obchodování (EU ETS).

Oproti emisním povolenkám by se uhlíková daň stala určitým protipólem, a předcházelo by určité deformaci trhu, protože emisní povolenky se vztahují jen na větší zařízení. Typickým příkladem je toho trh s teplem. Teplárna bude muset nakupovat rostoucí část povolenek od roku 2014, dodatečný náklad zatíží výsledný produkt, oproti tomu samovýrobce tepla není žádným dodatečným nákladem zatížen.

V EU je tento koncept prověřen přibližně 20 let. Zejména z důvodu postihu malých zdrojů emisí skleníkových plynů státy zavedly tuto daň. Jedná se o ideální způsob regulace jak z pohledu vymahatelnosti, tak i administrativní činnosti. Zavedením této daně taktéž dochází k velkým posunům v environmentálních kritériích a odstraněním tržních deformací. Proto je zavedení této daně podporováno např. OECD.

Následující tabulka uvádí názorný příklad zavedení uhlíkové daně v zemích EU, jejich způsob výběru a využití v době zavedení daně v daných státech.

Tab. 2.3 Uhlíková daň v EU

Stát	Rok	Sazba	Výběr daně	Využití
Finsko	1990	20 EUR/tuna CO ₂	500 mil. EUR/rok	Státní rozpočet
Nizozemí	1990	15 EUR/tuna CO ₂	3,213 mld. EUR/rok	Státní rozpočet, snížení ostatních daní, programy snižování emisí
Norsko	1991	11,4 EUR až 44,2 EUR/tuna CO ₂	660 mil. EUR/rok	Státní rozpočet
Švédsko	1991	Normální sazba: 119 EUR/tuna Sazba pro průmysl: 21,9 EUR/tuna CO ₂	2,7 mld. EUR/rok	Státní rozpočet
Dánsko	1992	12,1 EUR/tuna CO ₂	670 mil. EUR/rok	Dotace do životního prostředí, dotace do průmyslu
Irsko	2010	15 EUR/tuna CO ₂	Neuvedeno	Neuvedeno

Zdroj: Vecka (2012, s. 104)

2.8.1 Zavedení uhlíkové daně v České republice

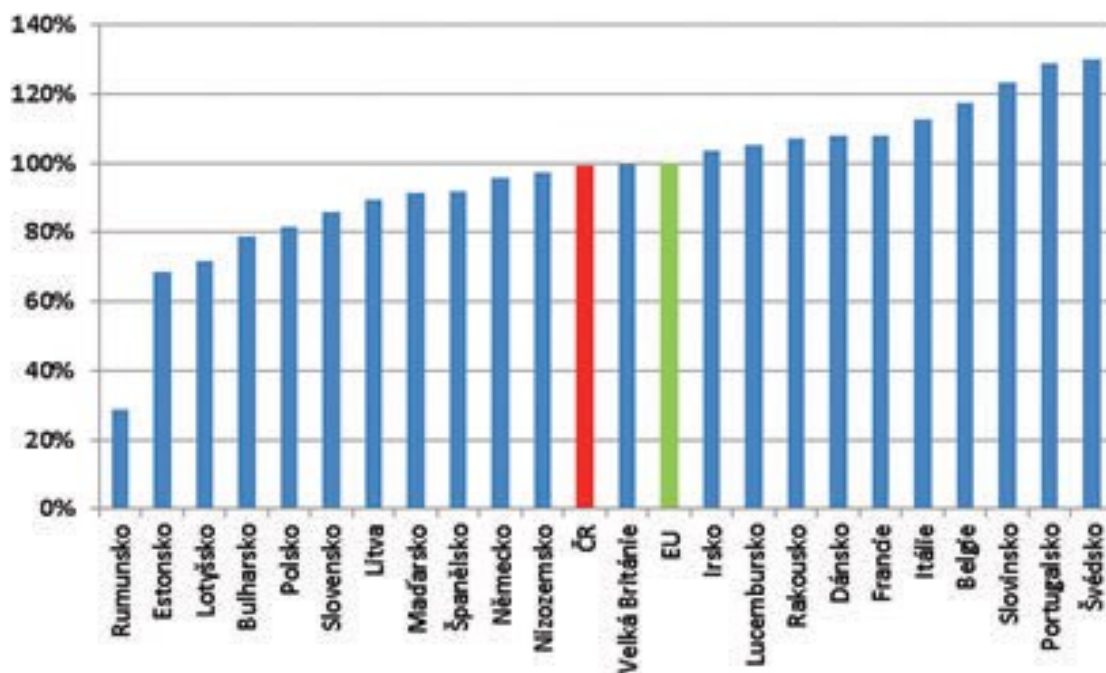
Ministerstvo financí plánovalo zavést uhlíkovou daň od 1. ledna 2014, především z důvodů navýšení státního rozpočtu až o pět miliard korun. Tato daň by se především dotkla domácností používajících uhlí pro topení a ohřev. Velice by se jim navýšily životní náklady, jedinou alternativou by bylo přejít na topení dřevem. Navýšení nákladů by se také dotklo průmyslových a energetických podniků. Kvalita ovzduší se tímto opatřením radikálně nezlepší, pouze dojde ke zhoršení finanční situace v rozpočtech domácností. Země EU se k zavedení uhlíkové daně staví rozdílně. Např. severské země jako je Švédsko, Finsko a Dánsko, se k této dani staví pozitivně a zavedly ji již v 90. letech. Oproti tomu se k uhlíkové dani staví negativně Německo, Slovinsko a Velká Británie. V České republice se také setkala s negativním ohlasem, její zavedení od tohoto roku neprošlo a zatím je nejasné, kdy bude zavedena.

Před rokem 2014 Ministerstvo financí ČR navrhovalo sazbu daně ve výši 15 EUR/tuna CO₂, tato sazba podle předpokladů odpovídá příjmu státu ve výši až 5 miliard korun ročně.

2.8.2 Zdanění zemního plynu pro domácnosti

Na základě dat Eurostatu¹ za druhé pololetí roku 2011 vyplývá, že celková daňová kvóta (podíl celkové částky odvedené na daních k ceně zemního plynu bez daně) se v případě domácností pohybovala v širokém rozmezí od 5 % ve Velké Británii až po více než 100 % v Dánsku, přičemž evropský průměr činil 28,9 %. Česká republika se řadí s 20 % k zemím s relativně nejnižším zdaněním zemního plynu pro domácnosti. Obdobnou výši zdanění vykazuje Slovensko, Litva a Bulharsko. Při porovnání ceny zemního plynu s daní patří České republice jedna z posledních příček, v ceně zemního plynu bez daně zaujímá ČR místo blízké evropskému průměru. Nelze tedy tvrdit, že nízké zdanění vede automaticky k nízkým cenám plynu pro domácnosti, konečnou cenu ovlivňuje více faktorů.

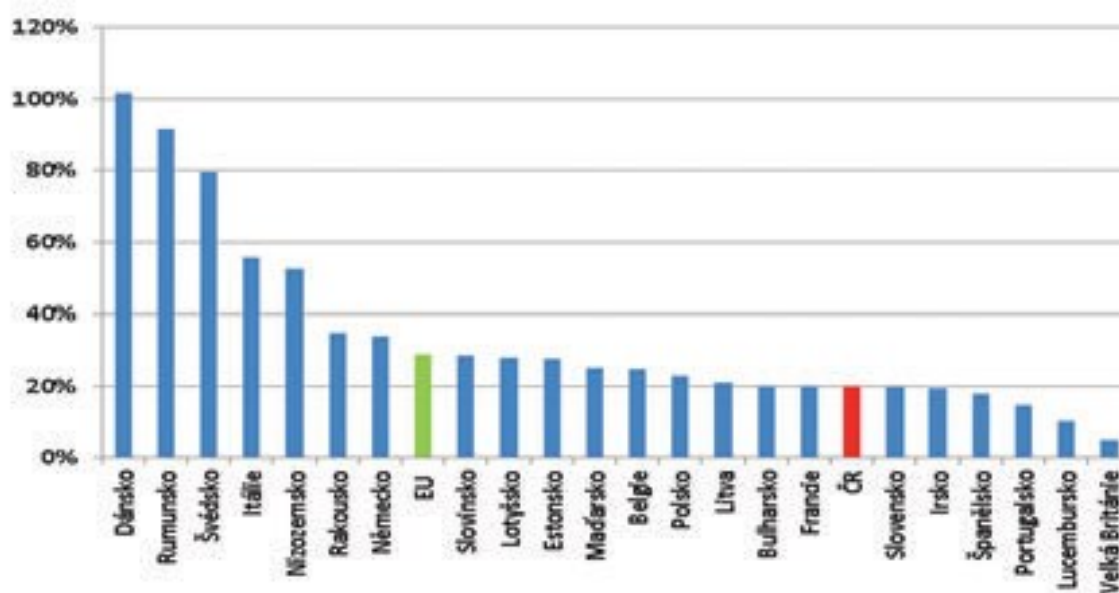
Obr. 2.3 Zdanění zemního plynu pro domácnosti se spotřebou 20-200 GJ v zemích EU

Zdroj: Vecka (2012, s. 106)

¹ Eurostat (2011)

Obr. 2.4 Cena zemního plynu pro domácnosti bez daní

Zdroj: Vecka (2012, s. 106)

2.8.3 Argumenty pro zavedení uhlíkové daně

Odstranění tržních distorzí (v ČR se týká především trhu s teplem, kde jsou teplárny povinny nakupovat emisní povolenky od roku 2013, oproti tomu se tato povinnost nevztahuje na lokální vytápění).

„Přesun zdanění směrem k nepřímým daním, který je s ohledem na dopady do ekonomiky obecně preferován (na rozdíl od zvyšování sazby DPH s nepříznivým dopadem do sektoru služeb nebo vzdělávání je však daněna pouze činnost, spalování paliv, s významným negativním dopadem na životní prostředí).“ Vecka (2012, s. 106)

Zvýšení motivace pro snížení spotřeby energie, vytvoření nových pracovních míst, které souvisejí se zaváděním úsporných opatření (zateplování) a pozitivní dopad na obchodní bilanci (úspory dováženého zemního plynu).

Zefektivnění daňového systému (na stávající ekologické dani, se vybere cca 3,2 miliardy korun ročně).

3 ENERGETICKÉ DANĚ V EVROPSKÉ UNII

Kapitola bude pojednávat o zavedení energetických daní v Evropské unii, deskripci vývoje energetiky v EU až do roku 2050. Bude analyzovat praktické zkušenosti s ekologickou daňovou reformou ve vybraných zemích EU.

3.1 Ekologizace daňového systému v EU

Ekologizace daňového systému se obvykle měří pomocí dvou ukazatelů, pomocí výnosů z environmentálních daní jako procento HDP a příjmů z environmentálních daní jako procento z celkových daňových příjmů země. Oba ukazatele mají tu výhodu, že požadované údaje jsou shromážděny téměř ve všech zemích za rok. Navíc jsou vhodné pro mezinárodní srovnání. Ale mají jednu nevýhodu, tržby rostou, pokud se základ daně zvyšuje.

Ekologizace daňové soustavy je koncept, který vyjadřuje obecný posun daňového základu z ekologicky prospěšného nebo neutrálního na škodlivé pro životní prostředí. Používá se jak pro porovnání zemí, tak pro srovnání v čase. Teoretické koncepce ekologizace daňové soustavy jsou většinou realizovány pomocí environmentálních daní.

Zastánci ekologizace daňového systému předložila řadu možných cílů pro vývoj směrem k zelenějšímu daňovému systému. Prvním z nich je samozřejmě zlepšení stavu životního prostředí. Téměř všechny studie a autoři se shodují, že daně jsou účinným nástrojem politiky životního prostředí. Druhým cílem bylo přijít do popředí s něčím novějším. Ekologická daňová reforma jako nástroj fiskální konsolidace je nezbytným opatřením pro řešení krátkodobých rozpočtových nevyvážeností a urychlení přechodu na zelenou ekonomiku. Irsko bylo první zemí, která zavedla drastickou rozpočtovou reformu v letech 2010 a 2011. Očekávalo zvýšení daňových příjmů a chtělo se dostat na úroveň průkopníků daňové reformy, Německa a Nizozemska.

Zastánci tvrdí, že ekologizace daní by se měla zaměřit na obecnou ochranu životního prostředí, ale někdy zelená daňová reforma se stane terčem jako takový. Zdanění na úrovni životního prostředí není jediným způsobem, jak dosáhnout účinné politiky životního prostředí. Rozmach použití ekologických daní by mohlo být důsledkem příklonu k jiným

nástrojům, jako je např. obchod s povolenkami na emise. Nicméně, z hlediska životního prostředí nejsou ekologické daně stále dostatečně využívány, s přihlédnutím k jejich potenciálu. To je důvod, proč Evropská komise a další mezinárodní a nadnárodní organizace dál volají po zvýšeném využívání ekologických daní za účelem boje proti změně klimatu a dalších problémů v oblasti životního prostředí.

Jakmile ekologizace daňové soustavy je přijata jako politický cíl, vyvstává potřeba pro hodnocení pokroku směrem k tomuto cíli. Politici preferují ukazatele, které lze snadno sestavit a interpretovat po komplexní metodiku vědecké hodnocení.

3.2 Harmonizace daní

Harmonizační proces v oblasti akcízů vychází z čl. 99 Smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství. Vlády existencí akcízů zdůvodňují tím, že bude omezena škodlivá spotřeba. Což se většinou, vzhledem k nízké cenové elasticitě zdaňovaného předmětu daně, nedaří. Existují názory, že škodlivost spotřeby je spíše fiskální záminkou.²

Komise si byla vědoma, že by měla sjednotit zdaňování akcízů na jednotnou úroveň, protože by rozdílná daňová zátěž vedla k narušení hospodářské soutěže. V začátcích sjednocování byl problém stanovení okruhu výrobků, na které budou akcízy uvaleny. Neboť ve všech státech existoval rozdílný systém zdaňování akcízů.

Zdaňování podle země určení bylo zvoleno i v oblasti akcízů. To znamená, že dovozce zaplatí daň podle sazeb ve své zemi a výrobek je zdaněn v zemi spotřeby příslušnými národními sazbami. Důležitým obdobím pro zavedení akcízů byl rok 1993, ve kterém byl zaveden jednotný trh.

Předmětem směrnice 92/81/EHS, o harmonizaci struktury spotřebních daní z minerálních olejů, bylo zdanění spotřeby minerálních olejů, zdanění energetických produktů a energií, což představuje i zdanění vstupů. Tato směrnice klasifikovala jednotlivé druhy minerálních olejů. Směrnice 92/82/EHS, o sblížování sazeb spotřebních daní z minerálních olejů, stanovovala jednotlivé sazby akcízů. Tato oblast byla zásadním

---

² Šíroký a kol. (2008)

způsobem pozměněna směrnicí 2003/96/ES, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny, která restrukturalizuje zdaňování elektrické energie a energetických produktů.

Důvodem vstupu v platnost směrnice 2003/96/ES bylo:

- neexistence minimální daňové sazby na elektřinu a jiné energetické produkty, což mohlo významně ovlivnit fungování vnitřního trhu;
- nutnost stanovení minimální úrovně zdanění elektřiny, zemního plynu a uhlí;
- rozdíly mezi zdaněním energií v členských státech mohly ovlivnit fungování vnitřního trhu;
- je důležité přihlížet k požadavkům na ochranu životního prostředí.

Z obsahu směrnice plyne, že harmonizovaná oblast se netýká dodávek tepla. U akcí z pohonných hmot jsou stanoveny minimální sazby, které platí od 1. 1. 2010, na palivo pro topné účely a elektrickou energii pro obchodní a neobchodní účely jsou rozdílné minimální sazby.

Tab. 3.1 Sazby akcíů uvalené na benzín ve všech členských státech k 31. 10. 2013

Členský stát	Olovnatý benzín	Bezolovnatý benzín	Sazba DPH (%)
	Minimální sazba 421 EUR/1 000 l	Minimální sazba 359 EUR/1 000l	
	Sazba v EUR	Sazba v EUR	
Belgie	637,67	613,57	21
Bulharsko	424,38	363,02	20
Česká republika	546,65	511,96	21
Dánsko	688,32	592,21	25
Estonsko	422,77	422,77	20
Finsko	Neprodává se	650,40	24
Francie	639,60	606,90	19,6
Chorvatsko	511,88	424,35	25
Irsko	587,71	587,71	23
Itálie	728,40	728,40	21
Kypr	421,00	429,00	18
Litva	579,24	434,43	21
Lotyšsko	459,64	415,11	21
Lucembursko	516,66	464,58	15
Maďarsko	435,59	432,43	27
Malta	588,18	469,39	18
Německo	721,00	669,80	19
Nizozemsko	831,38	746,55	21
Polsko	Neprodává se	406,30	23
Portugalsko	716,32	585,27	23
Rakousko	554,00	482,00	20
Rumunsko	421,19	359,59	24
Řecko	681,00	670,00	23
Slovensko	597,49	550,52	20
Slovinsko	421,61	565,95	22
Španělsko	457,79	424,69	21
Švédsko	756,51	460,28	25
Velká Británie	787,22	674,15	20

Zdroj: Široký (2013, s. 371)

Prvotním cílem Komise bylo sladění struktury a dále i samotných daňových sazeb akcízů. Zavádění ekologických daní získalo velkou podporu v průběhu 90. let v řadě zemí, jako je např. Dánsko, Německo, Nizozemí, Švédsko, Finsko, Slovinsko a Estonsko. Ekologické daně měly být kompenzovány snížením daňového zatížení práce a to mělo přispívat k podpoře státní politiky zaměstnanosti. „*Podíl těchto daní na HDP je však nízký (okolo 2,5 %) a víceméně stagnuje.*“ Široký (2013, s. 201)

V roce 2010 Evropská komise navrhla tzv. uhlíkovou daň, která by měla být součástí revize směrnice č. 2003/96/ES, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny, která by sladila danou normu a měla by za cíl snížit emise skleníkových plynů. Směrnice by měla být zcela implementována až od 1. 1. 2023.³

3.2.1 Vývoj v EU

Již od roku 1990 bylo ve středu zájmů EU použít daně k ochraně životního prostředí, skrze „zelené daně“, uhlíkovou daň, daní z motorových vozidel a daňové pobídky. V roce 1992 se uskutečnila konference OSN o stavu životního prostředí. Tato konference si žádala globální strategii, která by vedla ke snížení emisí skleníkových plynů. Komise navrhla novou uhlíkovou daň, jejímž cílem je stabilizace emisí CO₂ ve střednědobém horizontu.

Návrh předložený v roce 1997 odráží obavy o životní prostředí a usiluje o správné fungování vnitřního trhu. Návrh rozšiřuje směrnici, která rozšiřuje pokrytí na všechny energetické produkty, včetně uhlí, zemního plynu a elektřiny a zvyšuje příslušné minimální sazby zdanění ve společenství. Dříve se směrnice vztahovala jen na minerální oleje.

Převážně je směrnice 2003/96/ES navržena tak, aby:

- omezila narušení hospodářské soutěže z důvodu rozdílných daňových sazeb mezi členskými státy;
- omezila narušení hospodářské soutěže v oblasti minerálních olejů a dalších energetických produktů, které předtím nebyly předmětem daňové legislativy;

---

³ Široký (2013)

- zvýšila motivaci k účinnějšímu využívání energie, především snížením závislosti na dovážené energii a snížením emise CO₂.

Směrnice vstoupila v platnost dne 1. ledna 2004.

3.3 Energetická politika EU

Mezi nejdůležitější aktivity energetické politiky EU patří studie Energy 2020, EU energy trends to 2030 a Energy Roadmap 2050. Více o těchto studiích bude pojednáno v následujících podkapitolách.

Obnovitelné zdroje energie (energie větru, sluneční energie, vodní energie, energie přílivu, geotermální energie a biomas), jsou významnou náhradou fosilních paliv. Snižují emisní zatížení, diverzifikují energetické zdroje a snižují závislost na fosilních palivech. Růst obnovitelných zdrojů podporuje vznik nových technologií a také zlepšuje obchodní bilanci EU.

K základním cílům EU patří snížení energetické účinnosti a eliminace plýtvání. Podpora v této oblasti je rozhodující pro konkurenceschopnost, bezpečnost zásobování a dosažení klimatických závazků. Nejvyšší možnosti snížení energetické spotřeby jsou převážně v sektorech náročných na energii (výstavba, výroba, energetická proměna a doprava). EU této oblasti přikládá značný význam, proto úkoly definují směrnice a programy energetické účinnosti.

Pro dosažení cílů v dlouhodobém hledisku je důležitý vývoj energetických technologií. Hlavním cílem v této oblasti je motivace založená na společném výzkumu, kooperaci politik a expanzi strukturálních kapacit.

Do centra politických diskuzí se navrátila ropa, kvůli rostoucí spotřebě, nedostatku bezpečnosti, problémy se zásobováním, rostoucí cenou a globálním oteplováním. Ropa je důležitým energetickým zdrojem všech aktivit EU.

Největší podíl na zásobování Evropy energií (1/3 výroby elektřiny) má uhlí. Nutností je snížení uhlíkatých emisí z uhelných elektráren.

Všechny země EU vytvořily nezávislé regulační autority energetiky. Monitorují trh, identifikují problémy a nedostatky.

3.3.1 Vývoj evropské energetiky

Pro každé odvětví energetiky se analyzuje očekávaný vývoj nabídky a poptávky. Politika do roku 2020 je založena na dohodě EU (20% snížení emisí skleníkových plynů v roce 2020 oproti roku 1990; 20% podíl energie z obnovitelných zdrojů energie).

Dle předpokladů by se měl podíl uhlí a ropy v celkové skladbě zdrojů energie do roku 2030 snižovat, oproti tomu spotřeba zemního plynu by měla zůstat stabilní. Podíl OZE by se měl výrazně zvýšit. Nadále bude vysoká závislost na ropě a uhlí. Závislost na dovozu zemního plynu je již nyní vysoká a předpokládá se její růst, protože musíme brát v potaz vyčerpání domácích zdrojů.

Dalším předpokladem je nárůst o 20 % hrubé výroby elektrické energie, z dosavadních 3362 TWh v roce 2007 na 4073 TWh v roce 2030. Podíl OZE na hrubé výrobě elektrické energie bude přibližně 33 %.

Tab. 3.2 Vývoj instalovaných kapacit OZE

Druh zdroje	Instalovaná kapacita v roce 2010 (GW)	Instalovaná kapacita v roce 2020 (GW)	Podíl v roce 2020 (%)	Rozdíl 2010 – 2020 (%)
Vodní	116,9	134,2	29 %	15 %
Větrná	82,6	201,0	43 %	143 %
Solární	25,8	90,0	19 %	249 %
Biomasa	21,2	37,7	8 %	78 %
Jiná	1,0	3,6	1 %	260 %
Celkem	247,5	466,5	100 %	88 %

Zdroj: Lencz (2012, s. 86)

Tab. 3.3 Vývoj výroby elektřiny z OZE

Druh zdroje	Výroba v roce 2010 (TWh)	Výroba v roce 2020 (GW)	Podíl v roce 2020 (%)	Rozdíl 2010 – 2020 (%)
Vodní	342,1	364,7	32 %	7 %
Větrná	160,2	465,8	40 %	191 %
Solární	103,1	203,0	18 %	97 %
Biomasa	21,0	102,0	9 %	386 %
Jiná	6,5	16,4	1 %	152 %
Celkem	632,9	1151,9	100 %	82 %

Zdroj: Lencz (2012, s. 86)

Většina výroby větrné energie probíhá v Německu, Velké Británii, Španělsku, Itálii, Nizozemsku a Francii, oproti tomu solární energie se nejvíce vyrobí v Německu a Španělsku, v menší míře ve Francii a Itálii.

Dle stávajících analýz by měla být výroba elektřiny v roce 2020 dostačující pro poptávku ve všech členských státech EU.

Od roku 2007 se ekonomické souvislosti dramaticky změnily, v roce 2008 ekonomika EU i globální ekonomika zaznamenala nejhlubší úpadek od roku 1930. Úpadek zapříčinil pokles výroby energeticky náročných odvětví i spotřeba elektřiny zaznamenala značný pokles. Vývoj energetické výroby a spotřeby by měl být ovlivněn legislativou přijatou v roce 2012, tzv. klimatickým a energetickým balíčkem (Climate and Energy Package).

Do roku 2030 se předpokládá výrazný pokles nároků na elektřinu. Předpokládá se výrazný rozvoj OZE ve výrobní bilanci, pokles výroby z pevných paliv, pokles výroby z plynu a podílu elektřiny z jádra. Z pohledu životního prostředí se předpokládá mírný nárůst emisí.

Cíle k roku 2020 jsou, aby členské státy EU dosáhly do této doby 20% podílu OZE a zároveň 10% podílu v sektoru dopravy. Následující tabulka uvádí národní cíle vybraných členských států.

Tab. 3.4 Cíle vybraných ekonomik – porovnání 2005 a 2009

Země	OZE %		
	2005	2009 – stav	2020 - cíl
Rakousko	23,3	29,2	34
Česká republika	6,1	8,5	13
Francie	10,3	12,4	23
Německo	5,8	9,7	18
Maďarsko	4,3	9,5	13
Slovensko	6,7	10,0	14
Anglie	1,3	2,9	15
EU 27	8,5	11,6	20

Zdroj: Lencz (2012, s. 90)

Inteligentní energie Evropy

Evropská unie si stanovila náročné cíle k dosažení čisté a bezpečné energie, existuje řada technologií k přeměně obnovitelných zdrojů na energii a k redukci emisí. EU přišla s programem Inteligentní energie Evropy pro udržitelnou budoucnost.

Projekt se soustředí na tři cíle:

- *„podpora energetické účinnosti racionálním využíváním zdrojů;*
- *zvýšené využití nových a obnovitelných zdrojů a jejich diverzifikace;*
- *stimulování energetické účinnosti v dopravě.“ Lencz (2012, s. 92)*

3.4 Evropská energetika do roku 2050

Hlavním z cílů energetické politiky do roku 2050 je snížení emisí skleníkových plynů až o 80 %. EU hledá odpověď na otázku, jak cíl skloubit se zajištěním energetických dodávek a zachování konkurenceschopnosti evropské energetiky. Proto Komise v roce 2011 přijala sdělení s názvem „Energetický plán do roku 2050“.

Předpokládá se, že v Evropě je energie plně zabezpečena, za neudržitelné se považují vysoké emise skleníkových plynů, nedostatečná bezpečnost zásobování,

konkurenceschopnost, vysoké ceny energie a nedostatečné investice. Bohužel neexistuje žádný vydatný zdroj energie bez nežádoucích vedlejších účinků. Blízká budoucnost si vyžaduje vysoké investice k nahrazení dnešních základních prostředků. Významným přínosem pro životní prostředí, ale také pro ekonomiku, zaměstnanost a rozvoj, je přechod ke zdrojům s nižšími emisemi uhlíku, účinnější výrobě a spotřebě a diverzifikovaným energetickým technologiím.

V této oblasti nalézáme několik překážek, proč je žádoucí pohyb pomalý nebo žádný a jaké jsou bariéry. Společenské náklady (emise, vyčerpání zdrojů, odpady, kvalita ovzduší, atd.) jsou nedostatečně respektovány tržní cenou energie. Dlouhodobé investice do energetiky vedou k určitému uzamčení pokračování zvolených cest. Výstavba nových elektráren je veřejností víceméně odmítavá oproti expertům. Na energetických trzích je dosud nedostatečná konkurence.

„Cestovní mapa 2050 by měla být nadále založena na stávajících cílech energetické politiky EU – udržitelnosti, bezpečnosti zásobování a konkurenceschopnosti.“ Lencz (2012, s. 145)

3.4.1 Spotřeba energie v EU

Prvotní energie vykazuje maximum v roce 2006, potom mírně padá (-4 %) až do roku 2050, podle těchto scénářů. Ekonomický růst HDP se mezi roky 2005 až 2050 zdvojnásobí. Do roku 2020 konečná spotřeba energie roste plynule, od tohoto období se stabilizuje, jelikož se zefektivní technologie a přibudou další energie.

Mírně poroste spotřeba průmyslu a naopak bude pokles u domácí spotřeby. Předpokládá se snížení ceny na instalovaný kW, díky rozvoji výroby a zdokonalování technologií.

Ke změně palivové základny dochází v prvotní i konečné energii. Dominance fosilních paliv by měla klesnout ze 79 % v roce 1990 na 64 % v roce 2050. Jaderné zdroje a obnovitelné zdroje by měly v roce 2050 pokrýt 36 % energie. K roku 2050 budou 66% potřebu poskytovat zdroje neemitující CO₂.

Nároky na elektřinu porostou a dojde k většímu uplatnění obnovitelných zdrojů, zejména větrné energie. Oproti tomu poklesne podíl pevných paliv a poroste podíl elektráren na plyn. Výrazně poklesne intenzita uhlíku ve výrobě elektřiny.

Mezi roky 2005 – 2020 se předpokládá výrazný růst spotřeby tepla, s podporou v oblasti technologií plynu a biomasy. Ceny povolenek průběžně porostou, v roce 2030 40 EUR/t CO₂, v roce 2040 52 EUR/t CO₂, a v roce 2050 se ustálí na 50 EUR/t CO₂.

3.4.2 Cestovní mapy 2050

Cestovní mapy dávají přednost možným budoucím cestám rozvoje s cílem získat informace, jak by bylo možné do roku 2050 dospět ke snížení emisí CO₂ o 85 % s porovnáním s rokem 1990 a zabezpečit energetickou bezpečnost a konkurenceschopnost, bez upřednostňování jednotlivých cílů.

V porovnání s předchozími scénáři jsou opatření energetické politiky rozsáhlejší a intenzivnější. Očekává se snížení emisí skleníkových plynů (až o 85 %), významná podpora obnovitelných zdrojů, zvýšení účinnosti spotřeby paliv v dopravě, větší podpora užití čistších paliv, zavedení fondů pro podporu nízkouhlíkových technologií, rozvoj kapacit a akumulace energie. V úvahu přicházejí i další opatření, jako je stanovení minimálních nároků na účinnost spotřebičů, výstavba pouze pasivních domů, motivace k minimálním energetickým úsporám, rozvoj inteligentních sítí, atd.

Ve všech scénářích podíl obnovitelných zdrojů zaznamenává výrazný nárůst, v roce 2030 až na 22 %, v roce 2050 až na 41 %. Podíl jaderné energie klesá až na 3 % k roku 2050. Podíl zemního plynu mírně roste a v roce 2050 by měl dosáhnout 31 %.

Dostupnost energetických služeb je jedním z významných elementů, tato problematika se nejvíce týká domácností. Proto všechny scénáře předpokládají významné energetické úspory, oproti tomu, ale předpokládají vyšší ceny spotřebičů, izolací apod. Ze současné hodnoty cca 2 000 EUR se výdaje domácností do roku 2050 na odpovídající služby (osvětlení, vaření, vytápění, domácí spotřebiče, doprava) zhruba zdvojnásobí.

Závěrem Komise uvádí stručnou vizi naplnění cílů v horizontu do roku 2050. Pokud se jedná o environmentální vlivy, uvažuje se podstatné snížení energií. Energie se vyznačuje vysokým podílem obnovitelných zdrojů. Energie vyrobená ze zdrojů CCS, pevná paliva a ropa ztrácejí na významu. Také se předpokládá snížení emisí skleníkových plynů.

V ekonomice nebude mít velký vliv energetická politika na HDP. Ceny elektřiny se mohou mírně snížit. Ceny povolenek se zvyšují, oproti tomu klesají ceny paliva.

Přechod k nízkouhlíkové ekonomice výrazně ovlivní sociální dimenzi a bude vyžadovat změny v řadě sektorů, ovlivní společnost i zaměstnanost. V některých odvětvích vzniknout nová pracovní místa, v jiných nedostatek pracovních sil. Pro domácnosti se sice sníží energetické náklady, ale budou vykoupeny vysokými náklady na zlepšování energetické účinnosti a nové investice.

Díky neurčité budoucnosti ji neumí nikdo jistě předpovědět. Proto je nutné zahájit proces inovací s maximální pružností. Investoři si žádají určitou míru jistoty ve vztahu k rizikům energetické politiky. *„Cestovní mapa není jednorázovým cvičením a bude regulérně aktualizována s pohledem na probíhající vývoj podmínek. Komise bude průběžně monitorovat sadu základních ukazatelů rozvoje.“ Lencz (2012, s. 157)*

3.4.3 Studie zavedení energetických daní v EU

Cílem studie dopadů zdanění energií v rozšířené Evropské unii bylo analyzovat zavedení minimálních sazeb energetických daní v EU a zjistit, jaký vliv bude mít daňová politika v oblasti klimatu v členských státech EU.

Energetická daňová politika reviduje stávající minimální daňové sazby z minerálních olejů a zahrnuje produkty jako je uhlí, zemní plyn a elektřina. Analýza byla provedena pomocí GEM – E3 modelu všeobecné rovnováhy. Tento model umožňuje posouzení dopadu reformy na zdanění energií z hlediska ekonomických ukazatelů, jako jsou HDP, zaměstnanost a další.

Směrnice stanovuje pro první závazné období domácí uhlíkovou daň a systém obchodování s povolenkami. Systém obchodování s povolenkami byl zaveden již v roce 2005. V období po roce 2012 byla zavedena v celé EU daň z CO₂ ve výši 25 EUR a 45 EUR za tunu CO₂ a předpokládalo se snížení emisí CO₂.

Základní vývoj

Základní scénář nelze považovat za předpověď, ukazuje však konzistentní vývoj ekonomické aktivity dané exogenními předpoklady týkající se hlavních hnacích sil. Je třeba brát v potaz předpověď týkající se Kjótského cíle (snížení skleníkových plynů), protože tento cíl byl definován již v roce 1990. Proto je důležitým parametrem hodnocení politiky v oblasti životního prostředí.

Veřejné politiky žádný konkrétní předpoklad týkající se změny klimatu nepředpokládají, až na zvýšení efektivity týkající se paliv pro auta a energetických daní v EU.

3.4.4 Důsledky plynoucí z užití obnovitelných zdrojů

Dávným fenoménem jsou obnovitelné zdroje, po krátké stagnaci v 90. letech započala etapa implementační strategie Evropského společenství. Tento jev byl umocněn nárůstem ceny ropy za barel, ohrožením energetické bezpečnosti a změnami ve světové ekonomice. Politika současné EU však sebou nese i určitá rizika.

Mezi přínosy implementace OZE do agendy energetické bezpečnosti EU patří diverzifikace primárních energetických zdrojů, snížení energetické závislosti EU, snížení rizika přerušení dodávek energetických surovin, zvyšování energetické suverenity států, snižování emisí skleníkových plynů, sjednocení národních energetických politik, zvýšení konkurenceschopnosti, snižování cen energie atd. Na tohle však navazují i mnoha negativa.

Solární energetika z ekonomického hlediska je považována za drahou, neschopnou konkurence, ale bezpečnou technologií. Solární průmysl je spíše významný jako lokální energetický zdroj s vysokými benefity. Větrná energetika se potýká s negativní závislosti

na rychlosti větru, dalším negativem je hlukové znečištění, úmrtnost ptáků, vizuální vzhled krajiny atd. Největším negativem této energie je náhlý pokles energetické produkce o 10 – 25 %. Bez posílení a modernizace energetických sítí budou větrné elektrárny nadále ohrožovat stabilitu energetických dodávek. Riziko hydroenergetiky je spojováno s dopadem na světové vodstvo a přirozenou cirkulaci vody. Přes všechny negativa hydroenergetiky je stále nejpokročilejší technologií OZE s nejnižšími náklady na výrobu energie. Geotermální energie je spojena s výskytem nebezpečných látek (dusík, oxid uhličitý, sirovodík, amoniak, rtuť, radon a baron) a toxických vod. Při hlubinných vrtech dochází k otřesům, propadům, tvorbě puklin a kontaminaci pozemních vod. Její přední nevýhodou je vysoká pořizovací cena a rizika chemického úniku, avšak přispívá ke stabilizaci dodávek tepla a snižování závislosti na dodavatelích.

Obnovitelné zdroje energie se v současnosti stávají významným energetickým zdrojem v EU. „Pro řádnou i bezpečnou proliferaci na území EU bude nutné vybudovat moderní infrastrukturu regionálních a mezinárodních energetických sítí, sjednotit právní rámec, konvergovat hladinu státních substitucí, podpořit podnikatelské prostředí a sjednotit technologické standardy napříč čl. státy.“ Machytka (2012, s. 623). Skrytou hrozbou jsou podnikatelská rizika, která mohou vést k oslabení podnikatelských základů a následným implikacím pro energetickou bezpečnost.

3.5 Kjótský protokol

Kjótský protokol se týká změny klimatu a byl přijat v prosinci roku 1997 na Třetí konferenci smluvních stran v Kjótu.

Smluvní strany se zavazují za účelem podpory udržitelného rozvoje omezit a snížit emise, v závislosti na vnitrostátní politice provádí opatření:

- zvyšování energetické účinnosti;
- podpora udržitelné formy zemědělství;
- zvyšování rezervoáru a propadů skleníkových plynů;
- podpora lesního hospodaření;
- zvýšení využívání nových a obnovitelných forem energie;
- osvobození od daní a cel působící proti cílům úmluvy;

- snížení emisí methanu.

Cílem protokolu v období 2008 – 2012 bylo snížit celkové emise minimálně o 5 % oproti úrovni z roku 1990. Smluvní strany učinily prokazatelné pokroky v plnění závazků do roku 2005. Před zasedáním konference každá smluvní strana poskytla úroveň zásoby uhlíku v roce 1990 a odhad změn těchto zásob v následujících letech.

Všechny smluvní strany měly za úkol zřídit jeden rok před začátkem prvního kontrolního období vnitrostátní systém na odhad antropogenních emisí a snížení propadů všech skleníkových plynů.

Pro účely splnění svých závazků mohou smluvní strany převést na jinou smluvní stranu nebo získat od jiné smluvní strany jednotky snížení emisí. Informace o snížení emisí se přezkoumají v rámci ročního sestavování inventur emisí. Tento postup zajišťuje celkové zhodnocení aspektů provádění protokolu smluvními stranami. Týmy zabývající se přezkoumáním informací vypracují zprávu s hodnocením, o tom jak smluvní strany plní své závazky a případně uvedou problémy, se kterými se smluvní strany potýkají.

Všechny smluvní strany formulují národní a regionální programy, které vedou ke zlepšování emisních faktorů, pravidelně aktualizují programy ke zmírnění změny klimatu, spolupracují na podpoře efektivních podmínek pro rozvoj, šíří nové technologie, spolupracují na vědeckotechnickém výzkumu.

Konference smluvních stran přezkoumává pravidelně provádění tohoto protokolu, zkoumá závazky smluvních stran, usnadňuje výměnu informací a vydává doporučení.

Jakákoliv smluvní strana může navrhnout změny tohoto protokolu. A také může odstoupit od toho protokolu po uplynutí tří let, kdy pro ni protokol vstoupil v platnost.

Česká republika protokol podepsala v roce 1998 na základě usnesení vlády č. 669/1998 a ratifikován byl v roce 2001. Celkem má protokol 190 smluvních stran.

3.6 Evropský energetický trh

Evropa musí učinit zásadní rozhodnutí o energetické budoucnosti, protože roste poptávka po energii v Evropě a také se tenčí disponibilní zdroje fosilních paliv, jejichž cena se zvyšuje. „*Klíčovým nástrojem pro zajištění spolehlivých a cenově dostupných dodávek energie je dokončení evropského trhu s energií.*“ Nečas (2012, s. 53). V cestě k dosažení jednotného evropského trhu s energií stojí řada překážek. Stále ne všechny státy liberalizovaly svůj trh s energií. V Evropě již existuje několik tržních oblastí, ale jen na úrovni regionů, celoevropskému propojení brání především technické překážky, jako je nedostatečné propojení sítí. Je důležité modernizovat energetickou infrastrukturu a přepravní síť. Dle výpočtů Komise bude nutné v budoucím desetiletí investovat do energetické infrastruktury stovky miliard až 1 bilion EUR. Negativní dopad mají neustálé změny evropského legislativního rámce v oblasti energetického sektoru, a proto řada investorů přesouvá svou aktivitu mimo Evropu. „*Namísto partikulárních iniciativ potřebujeme v rámci energetické politiky větší solidaritu, vzájemnou odpovědnost a transparentnost mezi členskými státy, stejně jako efektivní koordinaci s ostatními vnějšími politikami Evropské unie.*“ Nečas (2012, s. 53)

Složení energetického mixu ponechala Lisabonská smlouva na rozhodnutí jednotlivých států. Každá země by měla zohlednit přírodní podmínky, jakou má dostupnost zdrojů a strukturu spotřeby. S rozvojem zdrojů by se také měla rozvíjet přenosová síť, jinak nelze hovořit o bezpečném a udržitelném rozvoji evropského energetického sektoru.

3.7 Udržitelný rozvoj a zkušenosti z vybraných zemí EU

Jedním z hlavních úspor energií je výstavba, proto vlády vyspělých zemí, stejně jako orgány EU, zpracovaly studie. Podívejme se podrobněji do některých zemí. Polovinu každoročně vynaložených investic představuje výstavba budov, průmyslových objektů, vodních děl, dopravní a technické infrastruktury. Významným faktorem rozpočtů je údržba a provoz staveb. Proto pojem udržitelná výstavba se stala významným slovem a vedla k vypracování důležitých projektů udržitelné výstavby.

Francie

Program francouzské vlády (Le Grenelle de l'Environnement), byl schválen parlamentem v říjnu 2007.

V krátkodobém i dlouhodobém horizontu je stavebnictví považováno za jeden z rozhodujících zdrojů úspor energie. Podílí se na 42 % na spotřebě energetického výkonu země a má cca 30% podíl na emisích CO₂.

K realizaci byla přijata opatření, jako jsou eko-půjčky s nulovým úrokem pro renovační práce v oblasti tepelné spotřeby, úvěry směřující k energetické efektivnosti, udržitelná výstavba a renovace (vznik eko-čtvrtí a eko-měst), nové vypracování strategie udržitelného rozvoje. Ve finanční oblasti se zejména jedná o podporu zájmů majitelů domů a bytů v ekologické oblasti, zvýhodnění pro bydlení udržitelné výstavby.

Programu Grenelle si vyžádá níže uvedené investice a vytvoří následující efekty:

- „investice v rozsahu 400 miliard euro do r. 2020 - z toho 205 miliard do oblasti výstavby;
- přidanou hodnotu ve výši 15 miliard euro ročně;
- pracovní příležitosti pro dalších 500 tisíc pracovníků;
- úspory energie ve výši 145 miliard euro (ve stávající úrovni cen);
- snížení emisí o 12Mt CO₂ do r. 2013.“ Kovář (2009)

Velká Británie

V roce 2008 přijala vláda Spojeného království specifický vládní program (HM Strategy for Sustainable Construction), který obsahuje cíle, opatření a podmínky realizace v oblasti udržitelné výstavby.

40 % veškeré vyrobené energie je spotřebováno jen v budovách, produkce CO₂ je také značně vysoká (25 – 30 %) v návaznosti na těžbu surovin, dopravu, výrobu a stavbu. Program představuje dosažitelné úspory až 16 % z celkového objemu vyrobené energie v zemi.

Předpokládané cíle jsou úspora energií, snižování emisí skleníkových plynů a podpora výzkumu programů k naplnění cílů. Tyto cíle vyžadují spolupráci územních orgánů.

Rakousko

Rakousko patří mezi evropské země s nejvyšším podílem ekologické výstavby na počet obyvatel, díky programu Haus der Zukunft. Dalším strategickým programem, který se zabývá výzkumem spotřeby energie v budovách je Energie in Gebäuden (Strategické procesy 2050).

Projekt vychází z předpokladů trvale rostoucích nákladů na získání energií a surovin, nutnosti přizpůsobit bytovou výstavbu demografickým změnám, rostoucích nároků na bydlení (inteligentní domy) a nezbytného vývoje nových stavebních technologií s ochranou životního prostředí a energetickou efektivností.

Německo

Od roku 2001 se udržitelné výstavbě věnuje ministerstvo s programem Leitfaden Nachhaltiges Bauen, s cílem zajištění ekonomického, sociálního a ekologického vývoje udržitelné výstavby. V následujícím roce na program navázal předpis Energieeinsparprogramm Bundesliegenschaften, který stanovuje energetické a emisní limity a určuje podmínky pro získání státních dotací a příspěvků.

3.8 Zdanění elektřiny v roce 2013

3.8.1 Porovnání zdanění elektřiny za rok 2013 v ČR a ve vybraných zemích EU

Zdanění elektřiny se dotýká všech domácností, protože se neumí bez ní obejít. Málokterá lidská činnost se obejde bez potřeby energie. Dobře hospodařit s energií umí ekologické země, mezi které patří především Německo, Rakousko a Skandinávie. Orientovat se na nové technologie s energetickou úsporou je důležité, stále více zemí si to uvědomuje.

3.8.2 Spotřební daň u elektřiny v EU

V ČR činila spotřební daň u elektřiny pro domácnosti v roce 2013 28,30 Kč za MWh. V ostatních zemích EU se tato daň pohybovala v rozmezí od 1 € za MWh po 114 € za MWh. Minimální sazba stanovena legislativou EU je právě 1 €. Hned v několika zemích EU je zavedena minimální sazba a to je v Bulharsku, Irsku, Lucembursku, Portugalsku, Rumunsku a Španělsku. Nulová sazba daně u elektřiny pro domácnosti je na Kypru, Slovensku a ve Velké Británii, tyto země mají výjimku. Oproti tomu nejvyšší spotřební daň je v Nizozemí, která činí 116,50 € za MWh. Vysoké spotřební daně mají také v Dánsku (109,99 € za MWh), Švédsku (34,58 € za MWh), Německu (20,50 € za MWh) a Finsku (17,03 € za MWh).

Příjem z ekologických daní ve všech zemích OECD tvoří zhruba 1,7 % k HDP, v evropských zemích je průměr 2,5 % k HDP oproti mimoevropským, kde je průměr 0,7 % k HDP. Z pohonných hmot a motorových vozidel pochází více než 90 % příjmů z ekologických daní. Největší výnos z ekologických daní mají v Nizozemí (cca 4,5 % k HDP) a Dánsku (cca 4,3 % k HDP), proto je zdanění elektřiny v těchto zemích nejvyšší.

Tab. 3.5 Zdanění elektřiny v zemích EU (rok 2013)

Země	Spotřební daň (v euro za MWh)	Sazba DPH (v %)
Nizozemí	116,50 €	19 %
Dánsko	109,99 €	25 %
Švédsko	34,58 €	25 %
Německo	20,50 €	19 %
Finsko	17,03 €	23 %
Rakousko	15,00 €	20 %
Polsko	4,87 €	23 %
Itálie	4,70 €	21 %
Estonsko	4,47 €	20 %
Slovinsko	3,05 €	20 %
Řecko	2,20 €	13 %
Belgie	1,91 €	21 %
Francie	1,50 €	19,6 %
Malta	1,50 €	18 %
Česko	1,13 €	21 %
Maďarsko	1,03 €	27 %
Lotyšsko	1,02 €	21 %
Litva	1,01 €	21 %
Bulharsko	1,00 €	20 %
Španělsko	1,00 €	21 %
Irsko	1,00 €	13,5 %
Lucembursko	1,00 €	6 %
Portugalsko	1,00 €	23 %
Rumunsko	1,00 €	24 %
Kypr	0 €	18 %
Velká Británie	0 €	5 %

Zdroj: Gola (2013)

3.9 Ekologická daňová reforma v zemích EU

Analýza systému zdanění ve vybraných zemích EU. Srovnání systému zdanění a zhodnocení jejich společných znaků. Co se týče daní z CO₂, existují dva typy zdanění. Za prvé daně vztažené přímo ke znečištění či emisím a za druhé daně založené na nepřímém vztahu mezi částkou daně a ekologickým problémem. V případě daní na emise se bude znečišťovatel snažit snížit emise, oproti tomu, pokud budou daně uvaleny na vstupy, bude se znečišťovatel snažit snížit vstupy. Daně z CO₂ jsou aplikovány především v oblasti energetiky a dopravy.

Zdanění paliv pro účely dopravy spadá pod energetické daně a je regulováno Evropskou komisí a národními daněmi, specifickými pro jednotlivé členské státy. Mezi státy,

kteře používají specifické zdanění CO₂ u motorových vozidel patří: Velká Británie, Švédsko, Španělsko, Rakousko, Portugalsko, Nizozemsko, Německo, Lucembursko, Kypr, Itálie, Irsko, Francie, Finsko a Belgie.

Existuje hned několik možností, kterými se dají snížit emise skleníkových plynů, jako jednoho z hlavních cílů ekologické daňové reformy v EU. Možnosti jsou následující:

- „podporovat energii z obnovitelných zdrojů s cílem zvýšit její konkurenceschopnost vůči ostatním alternativám;
- podporovat technologie čistého uhlí, resp. Čistých fosilních paliv, včetně technologií zachycování a uchování CO₂, s cílem redukovat emise fosilních zdrojů;
- podporovat jadernou energii, a to jak jaderné štěpení, tak jadernou syntézu. Tento bod má s ohledem na životní prostředí své zastánce i odpůrce, nicméně z hlediska cíle snížení emisí CO₂ představuje účinnou cestu;
- podporovat vývoj a výrobu vodíkových a palivových článků;
- podporovat budování moderních transmisních a distribučních systémů elektřiny;
- podporovat úsporná řešení u budov, služeb a průmyslu;
- zdražit energii z neobnovitelných zdrojů s cílem snížit poptávku po této energii, a tedy její výrobu. Dojde k poklesu emisí CO₂ a růstu konkurenceschopnosti energie z obnovitelných zdrojů.“ Šímová (2006, s. 4)

3.9.1 Vybrané země EU

Švédsko

Ekologickou daňovou reformu zahájilo již v roce 1991, uvalením daní na CO₂ a SO₂, restrukturalizací zdanění energií a rozšířením daňové základny. Spotřebitelé platí daň z elektřiny, avšak paliva na výrobu elektřiny jsou od daně osvobozena. Paliva, která jsou použita ke kombinované výrobě tepla a energie, nevztahuje se na ně daň z energie ani z CO₂. Důvodem zavedení daně z CO₂ bylo vytvořit jednotnou cenu emise oxidu uhličitého bez ohledu na to, které je použito palivo. Energetická daň a daň z CO₂ fungují ve Švédsku jako kombinace. K získání příjmu do státního rozpočtu je primárně použita energetická daň,

zatímco k dosahování environmentálních cílů slouží příjmy z daně z CO₂. V roce 2005 zaveden program na zvyšování energetické efektivity pro energeticky náročné podniky. V případě splnění podmínek možné osvobození od daně.

V oblasti dopravy je zavedena cirkulační daň založena na emisích CO₂, sazba se skládá ze základní sazby a sazby založené na emisích CO₂. Při nákupu environmentálně šetrných vozidel je poskytována prémie.

Dánsko

V letech 1994 – 1998 vyhlásilo Dánsko ekologickou daňovou reformu. Průměrné zdanění tepla a elektřiny narostlo o 30 %. Reforma dále pokračovala do roku 2000 zvýšením daně z CO₂ a zavedením daně ze zemního plynu. Podniky, které uzavřely s vládou dohodu o zvyšování energetické účinnosti, vztahuje se na ně snížená sazba daně. Energeticky náročné podniky uzavírají s vládou dobrovolné dohody a investují do technologických zlepšení výroby, tím získávají slevu na dani na CO₂. Primárním cílem zavedení uhlíkové daně bylo vytvoření ekonomické pobídky pro spotřebu paliv s nižším obsahem uhlíku. Více než 280 podniků, které spotřebovávají více než 50 % energie, uzavřelo s vládou dohodu.

Nizozemsko

V Nizozemsku mají ekodaň z paliv, spotřební daň z minerálních olejů a daň z uranu, tyto daně patří mezi tzv. regulační daně z energií. Regulační daně mají regresivní charakter. Proto velcí spotřebitelé podepisují dlouhodobé dohody o zvýšení energetické efektivity výroby, a díky tomuto jsou od daně osvobozeni. Ekodaň vychází z 50 % z obsahu uhlíku a z 50 % z energetického obsahu. Daňovým poplatníkům se vrací přes 80 % sumy zaplacené na regulačních daních z energií, skrze snížení ostatních daní. Zbývá 20% část je použita na obnovitelné zdroje a zvyšování energetické efektivity. Až 97 % podniků uzavřelo smlouvu, ve které se zavazují snížit množství emisí CO₂. Nyní se dohody vztahují na 80 % spotřeby veškeré energie v průmyslu.

V oblasti dopravy je zavedena registrační daň. Je odvozena od ceny automobilu, může být upravena snížením nebo zvýšením.

Rakousko

Rakousko má daň z ropných produktů, která byla zavedena v roce 1995 a daň ze zemního plynu a elektřiny zavedenou v roce 1996. Důvodem zavedení daní nebyly ekologické důvody, ale potřeba zvýšení státních příjmů. V roce 2000 se obě daně zdvojnásobily, ale zase z důvodu navýšení příjmů státního rozpočtu.

V oblasti dopravy registrační bonusový systém odvozený od emisí oxidu uhličitého, v platnosti od roku 2008. Zvýhodněná forma bonusu pro vozidla na alternativní pohon.

Velká Británie

Ve Velké Británii byla zavedena daň ze spotřeby energie v průmyslu, obchodu, zemědělství a veřejném sektoru v roce 2001 a nazývá se CCL (Climate Change Levy). Vztahuje se na zemní plyn, elektřinu, uhlí a LPG. Až 80% slevu z CCL mohou získat podniky, které uzavřou dobrovolnou dohodu o zvyšování energetické efektivity a splní emisní limit. Od daně je osvobozena elektřina při kombinované výrobě elektřiny a tepla.

V oblasti dopravy se používá roční cirkulační daň, založena na emisích CO₂. Sazby se odvíjí od typu vozidla a emisí CO₂.

Německo

V Německu započala ekologická daňová reforma v roce 1999 a zahrnovala zvýšení daní z benzínu, nafty, zkapalněného plynu a zemního plynu. Uvalení daně na uhlí proběhlo až v roce 2006. Přijetím směrnice 2003/96/ES se snížily úlevy z daní z topného oleje, topného plynu a elektřiny pro zemědělství, lesnictví a zpracovatelský průmysl až o 40 % a daň ze zemního plynu používaná k vytápění se zvýšila. Německo velmi investuje do výzkumu bezemisního spalování uhlí. Okolo 10 % příjmu z ekologických daní slouží k naplnění státního rozpočtu, místo investic do životního prostředí.

V oblasti dopravy roční cirkulační daň složena ze dvou částí. Základní složky a CO₂ složky. Existence automobilů vyjmutých ze zdanění (ekologicky šetrné).

Španělsko

Španělsko podporuje vědu a výzkum obnovitelných zdrojů energie a palivových článků, technologii přenosu, efektivní využití energie atd. V letech 2000 – 2003 investovalo 51 mil. EUR na výzkum. Založilo výzkumnou organizaci CINEMAS, která se zabývá výzkumem v oblasti energetiky. Dále zavedla další zdroje na podporu, např. nízko úročené půjčky až do 70 % výše investice.

V oblasti dopravy registrační daň založena na emisích CO₂, výše sazby se pohybuje od 0 % do 14,75 %.

Řecko

V letech 2000 – 2006 zavedlo program na podporu investic do úsporného využití energie a do obnovitelných zdrojů. Soukromý investor si může odečíst od daňového základu až 75 % ceny investice do zařízení využívající obnovitelnou energii či zemní plyn. V zimním období snižuje vláda daň na topný olej, kvůli sociálním důvodům.

Finsko

Jako první země na světě Finsko zavedlo daň ze spotřeby paliv na uhlíkovém základě. Energetické zdanění se skládá z preventivního poplatku za skladování minerálních olejů od roku 1974, později rozšířeno na zemní plyn, uhlí a elektřinu od roku 1997; poplatek za znečištění minerálních olejů; spotřební daň z minerálních olejů a daň z CO₂. Finsko se stále snaží podporovat zemní plyn jako palivo s 50% úlevou z daňové sazby. Daň z CO₂ je založena jen na uhlíkové složce spotřebovávaného energetického produktu.

V oblasti dopravy registrační daň založena na emisích CO₂. Lineární systém zdanění, sazba daně od 12,2 % do 48,8 % z ceny automobilu.

Slovinsko

Zavedlo daň z CO₂ s názvem ekologická daň za znečišťování ovzduší emisemi oxidu uhličitého, jako první z postkomunistických zemí. Zavedení této daně mělo především přispět dalším příjmem do státního rozpočtu, oproti snížení emisí oxidu uhličitého. V roce 2005 díky požadavkům Evropské komise došlo k úpravě daně z CO₂.

Estonsko

Nemá zavedeno přímo uhlíkovou daň, ale poplatek z emisí CO₂, který byl zaveden v roce 2006.

Belgie

Daňové úlevy a osvobození v případě automobilů s nízkými emisemi oxidu uhličitého. V případě vysokých emisí, zatížení penalizační daní.

Francie

Používá podnikovou daň z automobilů založenou na emisích CO₂ a systému bonusů při nákupu nových automobilů. Speciální bonus při sešrotování automobilu staršího 10 let.

Irsko

V oblasti dopravy registrační daň na emise oxidu uhličitého od roku 2008. Sazba daně vy výši od 14 % do 36 %, podle emisních parametrů vozidla. Dále obdoba české silniční daně, tzv. roční cirkulační daň.

Itálie

Daňové pobídky u roční cirkulační daně v oblasti dopravy. Je založena na emisních parametrech automobilu.

Kypr

V oblasti dopravy zvýhodnění a bonusy při splnění systému emisí CO₂. Navýšení nebo snížení základní sazby daně podle emisí CO₂.

Ne všechny země zavedly energetické daně z ekologických důvodů. Pro některé země, např. Rakousko a Slovinsko, byla daň z oxidu uhličitého zavedena, aby zvýšila příjmy státního rozpočtu. Takže zavedení těchto daní vůbec nesplnilo účel, kterému mělo sloužit. V jiných zemích slouží tyto daně nejen ekologickým účelům, ale také ekonomickým. Jako je tomu ve Švédsku, kde příjmy z energetických daní naplňují státní rozpočet a příjmy z daně z CO₂ slouží k plnění ekologických cílů. Nebo v Německu, kde jen 10 % z příjmu z energetických daní je odvedeno do státního rozpočtu a zbytek slouží k naplnění ekologických cílů.

Zavedení daní z CO₂ nemělo ve všech zemích EU skutečně takový účinek, kvůli kterému byly zavedeny.

4 APLIKACE DANĚ Z PEVNÝCH PALIV V PRAXI

V této části diplomové práce budou nastíněny příklady z praxe, jak by měla účetní jednotka postupovat, aby bylo vše v souladu se zákonem. Stručně se práce bude zmiňovat o důležitých pojmech, pro snadnější pochopení a přiblížení fungování daně z pevných paliv v praxi.

Příklady budou inspirovány reálnými podklady firmy, firma si nepřeje být skutečně jmenována, a proto její smyšlený název v této práci bude Uhlí, s. r. o.

4.1 Charakteristika obchodní korporace

Firma Uhlí, s. r. o. se již řadu let zabývá velkoobchodním prodejem pevných paliv, jako jsou hnědé uhlí, černé uhlí, koks a brikety. Také zajišťuje přepravu těchto paliv na požadované místo v České republice, ale i do zahraničí, vlastními nákladními vozidly či prostřednictvím Českých drah. Obchodní korporace je vlastníkem povolení k nákupu pevných paliv bez daně, neboť pevná paliva dále distribuuje dalším dodavatelům nebo konečným spotřebitelům. Obchodní korporace je plátcem DPH.

Tab. 4.1 Orientační ceny hnědého uhlí

Druh hnědého uhlí	Důl	Cena za Kč/tuna s DPH a ek. daní	DPH v Kč	Spalné teplo GJ/tuna	Ekologická daň Kč/tuna
Hnědé uhlí	Most	3 200	556	31,5	268
Kostka	Sokolov	3 600	625	31,5	268
Ořech	Sokolov	3 400	590	31,1	264
Drobné	Sokolov	2 800	486	30,9	263
Hruboprach	Sokolov	1 000	174	30,8	262
Průmyslové směsi	Sokolov	2 200	382	29,4	250
Kostka	Bílina	3 380	587	30,2	257
Ořech	Bílina	3 060	531	30,2	257
Drobné	Bílina	2 700	469	30,0	255
Hruboprach	Bílina	1 000	174	29,2	248
Průmyslové směsi	Bílina	2 100	365	28,6	243

Zdroj: vlastní zpracování**Tab. 4.2 Orientační ceny černého uhlí**

Druh černého uhlí	Cena za Kč/tuna	DPH	Spalné teplo GJ/tuna	Ekologická daň Kč/tuna
Ořech 1	4 250	738	30,19	257
Kostka	4 000	695	29	247
Hrboprach	1 100	191	29	247
Ořech 2	4 350	755	29	247
Ekohrášek	3 000	521	27	230
Energetické uhlí	2 300	399	19	162

Zdroj: vlastní zpracování**Tab. 4.3 Orientační ceny koksu a briket**

Druh pevného paliva	Cena za Kč/tuna	DPH	Spalné teplo GJ/tuna	Ekologická daň Kč/tuna
Koks - ořech	8 600	1 493	33,49	285
Brikety - kostky	5 000	868	31,23	265

Zdroj: vlastní zpracování

4.2 Pojmy

Podkapitola se bude zabývat důležitými pojmy z oblasti daně z pevných paliv pro snadnější pochopení a přiblížení praxi.

4.2.1 Dodavatel

Dodavatel může nabývat nezdaněné energetické produkty na území ČR na základě povolení k nabytí pevných paliv bez daně. Nabýt zdaněný energetický produkt může jen dodáním od fyzické nebo právnické osoby, která tento produkt nabyla již zdaněný (§ 5 odst. 2 ZDPP).

Dodavatelem je i PO nebo FO, která nakoupí pevná paliva mimo daňové území ČR za účelem dalšího prodeje na daňovém území ČR. Dle § 2 odst. 1 písm. b) ZDPP.

Pokud pevná paliva nevstoupí na daňové území ČR, zákon se na takové obchody nevztahuje.

4.2.2 Dodavatel obchodník

Dodavatel, který pevná paliva nabývá na území ČR a je držitelem povolení k nabytí pevných paliv bez daně, § 12 ZDPP.

Pokud dodavatel obchodník dodá pevná paliva na daňovém území ČR zahraničnímu odběrateli (konečnému spotřebiteli), vznikne dodavateli povinnost daň přiznat a zaplatit dle § 5 odst. 1 písm. c) ZDPP.

Pokud pevná paliva budou dodána konečnému spotřebiteli mimo území ČR, nevznikne dodavateli povinnost daň přiznat a zaplatit. Dodavatel vystaví běžný účetní doklad, ze kterého bude plynout, že dodání proběhlo mimo daňové území ČR. Ve své evidenci zaznamená toto dodání, jako dodání pevných paliv bez daně, § 18 ZDPP.

4.2.3 Dodavatel obchodník – dovozce

Nabývá pevná paliva mimo území ČR, za účelem dodání na daňové území ČR. Nemusí být držitelem povolení k nabytí pevných paliv bez daně, protože nabývá pevná paliva bez daně mimo daňové území ČR.

Jestliže dodává pevná paliva nabytá mimo daňové území ČR, konečnému spotřebiteli na daňové území ČR, vznikne povinnost daň přiznat a zaplatit. Plátcem daně je dodavatel dle ustanovení § 3 odst. 1 písm. a) ZDPP.

Dodavatel obchodník – dovozce může dodat na daňové území ČR pevná paliva bez daně dalšímu dodavateli, ten musí být držitelem povolení k nabytí pevných paliv bez daně.

4.2.4 Plátce daně

Plátcem daně je dodavatel, který nakupuje pevná paliva v zahraničí a dodává je na daňové území konečnému spotřebiteli.

Plátcem daně je také dodavatel, kterému zanikne nebo je zrušeno povolení k nabytí pevných paliv bez daně, a který má zrovna v držení zásoby pevných paliv, které nabyt jako dodavatel. Tím se stává končným spotřebitelem a vzniká mu povinnost daň přiznat a zaplatit na základě § 5 odst. 1 písm. a) ZDPP.

4.3 Správa daně

Správu daně na základě § 1 odst. 2 ZDPP vykonávají orgány Celní správy České republiky a vydávají dva typy povolení. Prvním z nich je povolení k nabytí osvobozených energetických produktů a lze jej získat na základě rozhodnutí správce daně po přezkoumání podaného návrhu. A druhým je povolení k nabytí energetických produktů bez daně. Pokud není fyzická nebo právnická osoba držitelem těchto povolení, nesmí jí být energetické produkty bez daně či osvobozené produkty dodány.

Na základě § 9 odst. 2 ZDPP a § 13 odst. 2 musí návrh na vydání povolení obsahovat:

- „identifikační údaje navrhovatele;
- *předpokládané roční množství odebraných pevných paliv osvobozených od daně v GJ spalného tepla v původním vzorku;*
- *výpis z obchodního rejstříku, nebo výpis z živnostenského rejstříku, nebo výpis z jiného obdobného rejstříku, je-li navrhovatel zahraniční osobou; výpis nesmí být v den podání návrhu starší více než 30 dnů.“ Zákon č. 261/2007 Sb. (2014, s. 198).*

4.4 Daňový doklad

Dodavatel musí vystavit daňový doklad, respektive doklad o prodeji. Tento doklad musí vystavit do 15 dnů ode dne dodání pevných paliv konečnému spotřebiteli. Konečnému spotřebiteli lze vystavit jeden daňový doklad, respektive jeden doklad o prodeji dodavateli.

Daňový doklad dle § 17 odst. 2 písmene a) až h) ZDPP musí obsahovat následující údaje:

- identifikační údaje dodavatele;
- identifikační údaje konečného spotřebitele;
- množství a druh dodaných pevných paliv v GJ spalného tepla v původním vzorku, s výjimkou pevných paliv osvobozených od daně;
- množství a druh dodaných pevných paliv osvobozených od daně v GJ spalného tepla v původním vzorku;
- výši daně celkem v Kč;
- den dodání;
- datum vystavení daňového dokladu;
- číslo daňového dokladu.

Do daňových dokladů se uvádí účel použití, pokud konečný spotřebitel je držitelem povolení k nabytí energetických produktů osvobozených od daně s odkazem na příslušné ustanovení ZDPP. Např. osvobození podle § 8 odst. 1 ZDPP.

4.5 Evidence

Dodavatel je povinen vést evidenci o množství a druzích pevných paliv pro daňové účely za jednotlivá zdaňovací období, dle § 18 ZDPP. Vede evidenci o:

- „nabytých pevných paliv;
- *dodaných pevných paliv, s výjimkou pevných paliv osvobozených od daně a pevných paliv dodaných bez daně;*
- *dodaných pevných paliv osvobozených od daně;*
- *dodaných pevných paliv bez daně;*
- *spotřebovaných pevných paliv, s výjimkou pevných paliv osvobozených od daně;*
- *zásob pevných paliv.*“ Zákon č. 261/2007 Sb. (2014, s. 200).

Evidence se dále člení podle FO nebo PO, od kterých jsou pevná paliva nabyta a kterým jsou pevná paliva dodána. U dodaných pevných paliv nemusí být evidence členěna dle FO nebo PO.

Dle § 19 je také povinen plátce daně a držitel povolení k nabytí pevných paliv osvobozených od daně vést evidenci o množství a druzích:

- „nabytých pevných paliv;
- *spotřebovaných pevných paliv, s výjimkou pevných paliv osvobozených od daně;*
- *spotřebovaných pevných paliv osvobozených od daně;*
- *zásob pevných paliv.*“ Zákon č. 261/2007 Sb. (2014, s. 200).

Tato evidence se uchovává po dobu 10 let od konce zdaňovacího období, ke kterému se evidence vede. Dle § 20 ZDPP.

4.6 Praktické příklady

Kapitola se bude zabývat praktickými příklady daně z pevných paliv. Tyto příklady budou konstruovány na základě reálných podkladů firmy Uhlí, s. r. o.

4.6.1 Dodání pevných paliv konečnému spotřebiteli bez oprávnění

Př. 1 Firma Uhlí, s. r. o. dne 13. 1. 2014 dodala 4 tuny koksu (kód nomenklatury 2704) konečnému spotřebiteli, který nemá oprávnění nabývat pevná paliva bez daně, na daňové území, za cenu 6 822 Kč/tuna bez DPH. Spalné teplo dodaného koksu činí 33,49 GJ/tuna. Daňovým územím se rozumí Česká republika.

Tab. 4.4 Výpočet daňové povinnosti

	Výpočet	Celková částka v Kč
Celková cena bez DPH a energetické daně	$6\,822 \cdot 4$	27 288
Energetická daň	$(33,49 \cdot 4) \cdot 8,50$	1 139
DPH	$(27\,288 + 1\,139) \cdot 21 \%$	5 970
Celková cena s DPH a energetickou daní	$27\,288 + 1\,139 + 5\,970$	34 397

Zdroj: vlastní zpracování

Plátcem daně z pevných paliv bude firma Uhlí, s. r. o. - dodavatel. Povinnost přiznat daň z pevných paliv vzniká k datu dodání, tj. 13. 1. 2014. K 25. 2. 2014 je nutno podat daňové přiznání. Viz příloha č. 1.

Př. 2 Firma Uhlí, s. r. o. dne 18. 2. 2014 dodala 16 tun hnědého uhlí (kód nomenklatury 2702) konečnému spotřebiteli, který nemá oprávnění nabývat pevná paliva bez daně, na daňové území, za cenu 2 376 Kč/tuna bez DPH. Spalné teplo dodaného koksu činí 31,50 GJ/tuna. Daňovým územím se rozumí Česká republika.

Tab. 4.5 Výpočet daňové povinnosti

	Výpočet	Celková částka v Kč
Celková cena bez DPH a energetické daně	$2\,376 \cdot 16$	38 016
Energetická daň	$(31,50 \cdot 16) \cdot 8,50$	4 284
DPH	$(38\,016 + 4\,284) \cdot 21 \%$	8 883
Celková cena s DPH a energetickou daní	$38\,016 + 4\,284 + 8\,883$	51 183

Zdroj: vlastní zpracování

Plátcem daně z pevných paliv bude firma Uhlí, s. r. o. - dodavatel. Povinnost přiznat daň z pevných paliv vznikne k 18. 2. 2014. Daňové přiznání se bude podávat k 25. 3. 2014. Viz příloha č. 2.

4.6.2 Dodání pevných paliv konečnému spotřebiteli s oprávněním

Př. 1 Firma Uhlí, s. r. o. dne 16. 1. 2014 dodala 8 tun briket (kód nomenklatury 2701) konečnému spotřebiteli, který má oprávnění nabývat pevná paliva bez daně, na daňové území, za cenu 3 867 Kč/tuna bez DPH. Spalné teplo 31,23 GJ/tuna. Daňovým územím se rozumí Česká republika.

Tab. 4.6 Výpočet daňové povinnosti

	Výpočet	Celková částka v Kč
Celková cena bez DPH	$3\,867 \cdot 8$	30 936
DPH	$30\,936 \cdot 21 \%$	6 497
Celková cena s DPH	$30\,936 + 6\,497$	37 433

Zdroj: vlastní zpracování

Jelikož má odběratel oprávnění nabývat pevná paliva bez daně, nebude se firma Uhlí, s. r. o. (dodavatel) zabývat ekologickou daní, pouze do své evidence uvede dodání pevných paliv bez daně dle § 18 ZDPP. Odběrateli vznikne povinnost přiznat daň z pevných paliv k datu prodeje nebo spotřebě briket. Povinnost podat daňové přiznání bude k 25. dni následujícím po měsíci, ve kterém došlo k prodeji nebo spotřebě.

4.6.3 Nákup pevných paliv v JČS a jeho následné dodání do JČS

Př. 1 Firma Uhlí, s. r. o. dne 23. 1. 2014 nakoupil 20 t hnědého uhlí v Rumunsku a následně ho prodal konečnému spotřebiteli do Rakouska. Konečnému spotřebiteli bylo hnědé uhlí dodáno dne 28. 1. 2014 do Rakouska, aniž by vstoupilo na daňové území České republiky. Celková cena za tunu uhlí činila 2 700 Kč.

Celková cena

$$2\,700 \cdot 20 = 54\,000 \text{ Kč}$$

Jelikož hnědé uhlí bylo nakoupeno v jiném členském státě a ihned prodáno do jiného členského státu, nevstoupilo na daňové území ČR, nebude se na něho ZDPP vztahovat.

4.6.4 Dodání pevných paliv do JČS se zajištěním dopravy

Př. 1 Firma Uhlí, s. r.o. dodala dne 4. 2. 2014 12 tun hnědé uhlí (kód nomenklatury 2702) konečnému spotřebiteli do Polska. Cena hnědého uhlí činí 2 536 Kč/tuna bez DPH. Firma Uhlí, s. r. o. zajišťuje dopravu energetického produktu až na území jiného členského státu. Tzn., že kupující bude se zbožím nakládat jako vlastník až po ukončení dopravy v jiném členském státě EU. K dodání dojde až na území jiného členského státu EU a na základě Směrnice 92/12/EHS dojde ke zdanění v jiném členském státě.

Tab. 4.7 Výpočet daňové povinnosti

	Výpočet	Celková částka v Kč
Celková cena bez DPH	$2\,536 \cdot 12$	30 432
DPH	$30\,432 \cdot 21 \%$	6 391
Celková cena s DPH	$30\,432 + 6\,391$	36 823

Zdroj: vlastní zpracování

Firma Uhlí, s. r. o. vystaví běžný účetní doklad, z něhož bude zřejmé (např. vyznačením dodacích podmínek), že dodání pevných paliv proběhlo na území, které není daňovým územím ČR. Dodání pevných paliv na území, které není daňovým územím ČR, dodavatel zaznamená ve své evidenci, jako dodání pevných paliv bez daně (§ 18 ZDPP).

Při případné kontrole je firma Uhlí, s. r. o. povinná prokázat, např. i pomocí ostatních obchodních dokladů, že k dodání došlo mimo daňové území ČR.

Firma uhlí se řídí dodací podmínkou Incoterms CPT (prodávající splní svůj závazek dodáním předáním zboží do péče dopravce, sjednává a hradí přepravu do jmenovaného místa určení). Jmenované místo určení je v tomto případě sídlo konečného spotřebitele v Polsku.

Výše uvedené podmínky se vztahují na tyto dodací podmínky Incoterms: DDP, DDU, DEQ, DES, CIF, CFR (ujednaný zahraniční přístav určení), CIP, CPT (ujednané zahraniční místo určení), FOB, FAS (ujednaný zahraniční přístav nalodění). V našem případě se budeme zajímat pouze o dodací podmínky CIP nebo CPT.

4.6.5 Dodání pevných paliv do JČS se zajištěním dopravy na hranici ČR

Př. 1 Dne 7. 2. 2014 dodala firma Uhlí, s. r. o. 30 tun černého energetického uhlí (kód nomenklatury 2701) konečnému spotřebiteli do Polska, mimo daňové území ČR. Firma Uhlí, s. r. o. zajišťuje dopravu pouze na hranici ČR dle dodacích podmínek Incoterms DAF. Celková cena bez DPH činí 1 739 Kč/tuna a spalné teplo energetického uhlí je 19 GJ/tuna.

Tab. 4.8 Výpočet daňové povinnosti

	Výpočet	Celková částka v Kč
Celková cena bez DPH	$1\,739 \cdot 30$	52 170
DPH	$52\,170 \cdot 21 \%$	10 956
Celková cena s DPH	$52\,170 + 10\,956$	63 126

Zdroj: vlastní zpracování

Jelikož se nebere ohled na to, zda skutečné místo dodání se nachází na české nebo opačné straně hranice (např. pokud se jedná o železniční dopravu, může být místem ukončení přepravy prodávajícím místo železniční stanice na českém území, tak i v zahraničí), zdanění bude probíhat v jiném členském státě EU.

Firma Uhlí, s. r. o. vystaví běžný účetní doklad, z něhož bude zřejmé (např. vyznačením dodacích podmínek), že dodání pevných paliv proběhlo na území, které není daňovým územím ČR. Dodání pevných paliv na území, které není daňovým územím ČR, dodavatel zaznamená ve své evidenci, jako dodání pevných paliv bez daně (§ 18 ZDPP).

Při případné kontrole je firma Uhlí, s. r. o. povinná prokázat, např. i pomocí ostatních obchodních dokladů, že k dodání došlo mimo daňové území ČR.

4.6.6 Dodání pevných paliv do JČS bez zajištění dopravy

Př. 1 Dne 12. 2. 2014 firma Uhlí, s. r. o. prodala 18 tun černého uhlí (kód nomenklatury 2701) konečnému spotřebiteli do Německa. Cena činí 3058 Kč/tuna bez DPH. Spalné teplo 29 GJ/tuna. Dopravu si zajišťuje sám kupující na základě dodacích podmínek Incoterms, např. dodací podmínky FCA nebo EXW. Dodání se proto uskuteční na daňovém území ČR.

Tab. 4.9 Výpočet daňové povinnosti

	Výpočet	Celková částka v Kč
Celková cena bez DPH a energetické daně	$3\,058 \cdot 18$	55 044
Energetická daň	$(29 \cdot 18) \cdot 8,50$	4 437
DPH	$(55\,044 + 4\,437) \cdot 21\%$	12 491
Celková cena s DPH a energetickou daní	$55\,044 + 4\,437 + 12\,491$	71 972

Zdroj: vlastní zpracování

Jelikož se dodání uskutečnilo na daňovém území České republiky, odběratel získal právo nakládat se zbožím jako vlastník už na území České republiky, tudíž povinnost přiznat daň vznikne firmě Uhlí, s. r. o. ke dni 12. 2. 2014. Datum pro podání daňového přiznání bude 25. 3. 2014. Viz příloha č. 2.

Př. 2 Dne 15. 3. 2014 firma Uhlí, s. r. o. prodala 10 tun koksu (kód nomenklatury 2704) konečnému spotřebiteli na Slovensko. Cena činí 6 254 Kč/tuna bez DPH. Spalné teplo činí 33,49 GJ/tuna. Dopravu si zajišťuje sám kupující na základě dodacích podmínek Incoterms, např. dodací podmínky FCA nebo EXW. Dodání se uskuteční na daňovém území ČR.

Tab. 4.10 Výpočet daňové povinnosti

	Výpočet	Celková částka v Kč
Celková cena bez DPH a energetické daně	$6\,254 \cdot 10$	62 540
Energetická daň	$(33,49 \cdot 10) \cdot 8,50$	2 847
DPH	$(62\,540 + 2\,847) \cdot 21 \%$	13 731
Celková cena s DPH a energetickou daní	$62\,540 + 2\,847 + 13\,731$	79 118

Zdroj: vlastní zpracování

Jelikož se dodání uskutečnilo na daňovém území České republiky, odběratel získal právo nakládat se zbožím jako vlastník už na území České republiky, tudíž povinnost přiznat daň vznikne firmě Uhlí, s. r. o. k 15. 3. 2014. K datu 25. 4. 2014 bude nutno podat daňové přiznání. Viz příloha č. 3.

4.6.7 Nákup pevných paliv v JČS a následný prodej v ČR

Př. 1 Firma Uhlí, s. r. o. (dodavatel obchodník – dovozce) dne 14. 2. 2014 nakoupil 16 tun hnědého uhlí (kód nomenklatury 2702) v Chorvatsku za celkovou cenu 2 238 Kč/tuna. Spalné teplo činí 28 GJ/tuna. Následně toto uhlí dne 21. 2. 2014 prodal do České republiky konečnému spotřebiteli za 2 500 Kč/tuna bez DPH.

Tab. 4.11 Výpočet daňové povinnosti

	Výpočet	Celková částka v Kč
Celková cena bez DPH a energetické daně	$2\,500 \cdot 16$	40 000
Energetická daň	$(28 \cdot 16) \cdot 8,50$	3 808
DPH	$(40\,000 + 3\,808) \cdot 21 \%$	9 200
Celková cena s DPH a energetickou daní	$40\,000 + 3\,808 + 9\,200$	53 008

Zdroj: vlastní zpracování

Jelikož se prodej uskutečnil na daňovém území ČR, povinnost přiznat daň z pevných paliv vznikne firmě Uhlí, s. r. o. na základě § 3 odst. 1 písm. a) ZDPP. Povinnost daň přiznat vznikne k 21. 2. 2014. Datum pro podání daňového přiznání bude ke dni 25. 3. 2014.

Př. 2 Firma Uhlí, s. r. o. (dodavatel obchodník – dovozce) dne 8. 3. 2014 nakoupila 16 tun hnědého uhlí (kód nomenklatury 2702) v Bosně a Hercegovině za cenu 1 893 Kč/tuna. Spalné teplo činí 29,8 GJ/tuna. Následně toto uhlí dne 20. 3. 2014 prodala do ČR odběrateli za 2 400 Kč/tuna bez DPH.

Tab. 4.12 Výpočet daňové povinnosti

	Výpočet	Celková částka v Kč
Celková cena bez DPH a energetické daně	$2\,400 \cdot 16$	38 400
Energetická daň	$(29,8 \cdot 16) \cdot 8,5$	4 053
DPH	$38\,400 + (4\,053) \cdot 21\%$	8 915
Celková cena s DPH a energetickou daní	$38\,400 + 4\,053 + 8\,915$	51 368

Zdroj: vlastní zpracování

Jelikož odběratel nevlastní povolení k nabytí pevných paliv bez daně, vznikne povinnost přiznat daň firmě Uhlí, s. r. o. k datu 20. 3. 2014. Datum podání daňového přiznání bude k 25. 4. 2014. Viz příloha č. 3.

4.6.8 Nákup pevných paliv v JČS a následný prodej v ČR

Př. 1 Firma Uhlí, s. r. o. (dodavatel obchodník – dovozce) dne 3. 3. 2014 nakoupila 20 tun černého uhlí (kód nomenklatury 2701) v Rumunsku za cenu 2 963 Kč/tuna. Spalné teplo činí 30,2 GJ/tuna. Následně toto uhlí dne 10. 3. 2014 prodala do ČR dodavateli, který vlastní povolení k nabytí pevných paliv bez daně za 3 100 Kč/tuna bez DPH.

Tab. 4.13 Výpočet daňové povinnosti

	Výpočet	Celková částka v Kč
Celková cena bez DPH	$3\,100 \cdot 20$	62 000
DPH	$62\,000 \cdot 21 \%$	13 020
Celková cena s DPH	$62\,000 + 13\,020$	75 020

Zdroj: vlastní zpracování

Jelikož druhý dodavatel vlastní oprávnění nabývat pevná paliva bez daně, bude plátcem ekologické daně tento dodavatel při spotřebě paliv nebo jejich prodeji. Firma Uhlí, s. r. o. pouze zaznamená do své evidence dodání pevných paliv bez daně.

Př. 2 Firma Uhlí, s. r. o. (dodavatel obchodník – dovozce) dne 28. 3. 2014 nakoupila 8 tun hnědého uhlí (kód nomenklatury 2702) v Polsku za cenu 2 234 Kč/tuna. Spalné teplo činí 29,3 GJ/tuna. Následně toto uhlí dne 8. 4. 2014 firma Uhlí, s. r. o. prodala do ČR dodavateli, který vlastní povolení k nabytí pevných paliv bez daně za 2 689 Kč/tuna bez DPH.

Tab. 4.14 Výpočet daňové povinnosti

	Výpočet	Celková částka v Kč
Celková cena bez DPH	$2\,689 \cdot 8$	21 512
DPH	$21\,512 \cdot 21 \%$	4 518
Celková cena s DPH	$21\,512 + 4\,518$	26 030

Zdroj: vlastní zpracování

Jelikož druhý dodavatel vlastní oprávnění nabývat pevná paliva bez daně, bude plátcem ekologické daně tento dodavatel při spotřebě paliv nebo jejich prodeji. Firma Uhlí, s. r. o. pouze zaznamená do své evidence dodání pevných paliv bez daně na základě § 18 ZDPP.

Příklady se detailně nezabývají nákupem pevných paliv, protože povinnost přiznat a odvést daň z pevných paliv vzniká při prodeji pevných paliv nebo jejich spotřebě.

Daňové přiznání v příloze se vztahují pouze na uvedené příklady v této práci. Dle těchto příkladů firma Uhlí, s. r. o. odvedla 25. 2. 2014 za měsíc leden na daních z pevných paliv 1 139 Kč. Dne 25. 3. 2014 a měsíc únor 12 529 Kč. A za měsíc březen dne 25. 4. 2014 6 900 Kč. Daň z pevných paliv byla odvedena Celní správě České republiky, protože Celní správa je bezpečnostním sborem zajišťující výkon kompetencí v oblasti správy cel a některých daní. Celní správa je podřízena Ministerstvu financí.

Skutečný odvod na daních z pevných paliv v České republice za rok 2013 je pro přehled přiložen v příloze č. 4.

4.7 Návrhy a doporučení

Je nutné aplikovat české zákony o zdanění energetických produktů tak, aby nedocházelo ke dvojímu zdanění téhož produktu, protože by to odporovala základnímu principu evropského práva. Jedním ze způsobů zamezení dvojího zdanění by bylo umožnění vrácení daně zaplacené v ČR, pokud spotřeba bude prokazatelná mimo ČR nebo, že za zdanitelné dodání se bude považovat pouze dodání ke konečné spotřebě v ČR. Vrácení energetických daní je u nás dovoleno pouze osobám využívajících výsad imunit, takže pokud bychom chtěli zavést toto opatření, je nutné zajistit mechanismy umožňující vrácení daní. V druhém případě by bylo vhodné, aby Celní správa konkrétně uvedla, jakými prostředky je vhodné prokázat místo dodání nebo skutečné spotřeby.

5 ZÁVĚR

Energetické daně jsou aktuálním tématem ve všech zemích Evropské unie, tudíž i v České republice. Česká republika se problematikou životního prostředí zabývá již od 90. let minulého století, především investováním finančních prostředků do snížení emisí. Toto opatření sice vedlo ke zlepšení kvality ovzduší, které patřilo v té době k nejhorším na světě, ale s postupným rozvojem průmyslu a dopravy se opět začalo zhoršovat.

Proto se Česká republika rozhodla zavést ekologickou daňovou reformu, která probíhá ve třech etapách. Hlavním cílem bylo přimět ekonomické subjekty k chování, které nevede k poškozování životního prostředí a nemá negativní dopad na zdraví obyvatelstva. Zdanění se dotklo statků a služeb, které mají negativní dopad na životní prostředí a lidské zdraví.

V první etapě v roce 2007 vznikly tři nové daně (daň ze zemního plynu, daň z pevných paliv a daň z elektřiny) a roku 2008 se začaly uplatňovat. Tyto daně motivují k ekologickému a šetrnějšímu spotřebnímu chování. Smyslem těchto daní je postupný přesun daňové zátěže z lidské práce na zatížení výrobků a služeb z neobnovitelných zdrojů či poškozujících životní prostředí.

V druhé etapě se uvažovalo o zavedení daně z CO₂, tzv. „uhlíkové daně“. Ministerstvo financí se zavedením této daně vydalo správnou cestou, i na základě zkušeností s touto daní v dalších zemích EU, ale daň z CO₂ zatím u nás zavedena nebyla, i když měla být zavedena k 1. 1. 2014. Její zavedení utichlo a je v nedohlednu. Jejími přednostmi měly být eliminace narušení soutěžního prostředí na trhu s teplem, snížení spotřeby energií a také vylepšit příjem státního rozpočtu.

Cílem práce byla analýza energetických daní v České republice, komparace s energetickými daněmi ve vybraných státech Evropské unie a aplikace daně z pevných paliv na praktických příkladech, s upozorněním na možné problémy a chyby, kterých se mohou plátcí daně z pevných paliv dopustit. Komparace probíhala na základě zkušeností z vybraných zemí Evropské unie. Práce zkoumala, zda zavedení těchto daní skutečně splnilo svou funkci. Při zpracování diplomové práce byly využity metody analýzy, deskripce a komparace.

První cíl práce byl splněn ve druhé kapitole, která se zabývá zavedením energetických daní v České republice, ekologickou daňovou reformou a vývojem státní politiky životního prostředí až do roku 2020. Stručně jsou zmíněny energetické daně, které se začaly uplatňovat od roku 2008.

Třetí kapitola se zabývá analýzou energetických daní v Evropské unii, tímto byl naplněn další cíl práce. Nastiňuje vývoj energetické politiky až do roku 2050. Tato kapitola se hlavně zaměřuje na ekologické daňové reformy ve vybraných zemích a ukazuje, že ne všude mělo zavedení energetických daní ekologický charakter.

Hlavním cílem práce byla praktická aplikace příkladů z praxe, což naplňuje čtvrtá kapitola této práce. Na různých příkladech jsou ilustrovány případy daně z pevných paliv, jak fungují v praxi.

Ekologické daně samy o sobě stav životního prostředí nezlepší, ale jsou jedním z mála nástrojů jak životní prostředí více nezhoršovat.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Literatura:

- [1] KREISER, Larry, STERLING, Anna Yabar, HERRERA, Pedro, MILNE, Janet E. and Hope ASHIABOR. *Green Taxation and Environmental Sustainability*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing Limited, 2012. ISBN 978-1-78100-902-4.
- [2] NĚMCOVÁ, Petra a Vojtěch KOTECKÝ. *Ekologická daňová reforma: impuls pro modernizaci ekonomiky*. Brno: Hnutí DUHA, 2008. 40 s. ISBN 978-80-86834-25-2.
- [3] STIBŮRKOVÁ, Jana. *Daně a daňové poradenství III.: spotřební a ekologické daně*. Kunovice: Evropský polytechnický institut, 2009. 48 s. ISBN 978-80-7314-164-6.
- [4] SVÁTKOVÁ, Slavomíra. *Spotřební a ekologické daně v České republice*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. 468 s. ISBN 978-80-7357-443-7.
- [5] ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské Unii*. 6. vydání. Praha: Linde, 2013. 392 s. ISBN 978-80-7201-925-0
- [6] ŠIROKÝ, Jan a kol. *Daňové teorie. S praktickou aplikací*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008. 302 s. ISBN 978-80-7400-005-8

Článek v odborném časopise:

- [7] LENCZ, Imrich. *Cestovní mapa evropské energetiky 2050*. Energetika. 2012, roč. 62, č. 3 [19. 3. 2014]. ISSN 0375-8842.
- [8] LENCZ, Imrich. *Energetická politika EU v aktivitách Evropské komise pro energetiku*. Energetika. 2012, roč. 62, č. 2 [19. 3. 2014]. ISSN 0375-8842.
- [9] MACHYTKA, Daniel. *Důsledky plynoucí z užití obnovitelných zdrojů, jako nástroje energetické bezpečnosti Evropské unie*. Energetika. 2012, roč. 62, č. 11 [20. 3. 2014]. ISSN 0375-8842.
- [10] NEČAS, Petr. *Evropa potřebuje jednotný energetický trh*. Energetika. 2012, roč. 62, č. 2 [19. 3. 2014]. ISSN 0375-8842.
- [11] VECKA, Jiří. *Uhlíková daň má být v Česku už za rok*. All for power [online]. 2012, roč. 6, č. 5 [27. 12. 2013]. ISSN 1802-8535. Dostupné z: <http://www.allforpower.cz/clanek/uhlikova-dan-ma-byt-v-cesku-uz-za-rok/>

Internetové zdroje a ostatní:

- [12] ALL FOR POWER. *Uhlíková daň má být v česku už za rok* [online]. All for power [27. 12. 2013]. Dostupné z: <http://www.allforpower.cz/clanek/uhlikova-dan-ma-byt-v-cesku-uz-za-rok/>

[13] CELNÍ SPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY. *Ekologické daně* [online]. Celní správa [14. 11. 2013]. Dostupné z: <http://www.celnisprava.cz/cz/dane/ekologicke-dane/Stranky/default.aspx>

[14] CENTRUM PRO OTÁZKY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *Principy a harmonogram ekologické daňové reformy* [online]. czp.cuni.cz [28. 2. 2014]. Dostupné z: http://www.czp.cuni.cz/ekoreforma/EDR/Koncepce_EDR-20070104.pdf

[15] ČESKÉ SDRUŽENÍ PRO BIOMASU. *Nová energetická daň* [online]. Biom [12. 11. 2013]. Dostupné z: <http://biom.cz/cz/zpravy-z-tisku/nova-energeticka-dan>

[16] EUROPEAN COMMISSION. *European Commission proposes to overhaul energy taxation rules* [online]. ec.europa.eu [10. 3. 2014]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/excise_duties/energy_products/legislation/index_en.htm

[17] EUROPEAN COMMISSION. *Impacts of energy taxation in the enlarged European Union, evaluation with GEM-E3 Europe* [online]. ec.europa.eu [11. 3. 2014]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/gen_info/economic_analysis/economic_studies/energy_tax_study.pdf

[18] FINANCE. *EU: Zdanění elektřiny v roce 2013* [online]. finance.cz [24. 3. 2014]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/381689-eu-zdaneni-elektriny-v-roce-2013/>

[19] HOSPODÁŘSKÉ NOVINY. *Šanci Evropy jsou uhlíková daň a plyn z břidlic, říká expert na energetiku z Oxfordské univerzity* [online]. Ihned [15. 12. 2013]. Dostupné z: <http://byznys.ihned.cz/c1-59960760-sanci-evropy-jsou-uhlikova-dan-a-plyn-z-bridlic-rika-expert-na-energetiku-z-oxfordske-univerzity>

[20] LIBERÁLNÍ INSTITUT. *Ekologická daňová reforma v Evropě* [online]. Libinst [15. 3. 2014]. Dostupné z: http://libinst.cz/Files/KqLFy4r2/profile/2518/simova_edr_energy.pdf

[21] MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *Kjótský protokol k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu* [online]. mzp.cz [5. 3. 2014]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/kjotsky_protokol

[22] MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *Státní politika životního prostředí České republiky 2012 - 2020* [online]. mzp.cz [9. 3. 2014]. Dostupné z: [http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/statni_politika_zivotniho_prostredi/\\$FILE/OEDN-statni_politika_zp-20130110.pdf.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/statni_politika_zivotniho_prostredi/$FILE/OEDN-statni_politika_zp-20130110.pdf.pdf)

[23] MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *Vyhodnocení plnění Státní politiky životního prostředí České republiky (za období 2004 – 2010)* [online]. mzp.cz [8. 3. 2014]. Dostupné z: [http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/statni_politika_zivotniho_prostredi/\\$FILE/OEDN-vyhodnoceni_spzp-20111111.pdf.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/statni_politika_zivotniho_prostredi/$FILE/OEDN-vyhodnoceni_spzp-20111111.pdf.pdf)

[24] PORTÁL AKTUÁLNĚ. *Zdanění plynu pro lidi neprošlo, uhlíková daň má šanci* [online]. aktualne.cz [16. 12. 2013]. Dostupné z: <http://aktualne.centrum.cz/finance/bydleni/clanek.phtml?id=770083>

[25] PORTÁL IDNES. *Uhlíková daň má přispět státu, za topení si ale připlatí lidé* [online]. iDNES.cz [15. 12. 2013]. Dostupné z: http://ekonomika.idnes.cz/uhlikova-dan-ma-prispet-statu-za-topeni-si-ale-priplati-lide-pqb-/ekonomika.aspx?c=A120201_221921_ekonomika_brm

[26] PORTÁL TZBINFO. *Udržitelný rozvoj a zkušenosti z vybraných zemí EU a USA* [online]. oze-tzb.info.cz [22. 4. 2014]. Dostupné z: <http://oze.tzb-info.cz/uspory-obnovitelnenergie/5735-udrzitelny-rozvoj-a-zkusenosti-z-vybranych-zemi-eu-a-usa>

[27] STAVEBNICTVÍ3000. *Ekologická daň na uhlí a některá další pevná paliva* [online]. stavebnictvi3000.cz [27. 12. 2013]. Dostupné z: <http://www.stavebnictvi3000.cz/clanky/ekologicka-dan-na-uhli-a-dalsi-pevna-paliva/>

[28] Úplné znění vybraných ustanovení zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů. In: *ÚZ Spotřební a energetické daně 2014*, 2014, s. 186 – 211. ISBN 978-80-7488-046-9

[29] ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÉ UNIE. *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES* [online]. EUR-lex [20. 2. 2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:15:07:32003L0087:CS:PDF>

[30] ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÉ UNIE. *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/8/ES ze dne 11. února 2004 o podpoře kombinované výroby tepla a elektřiny založení na poptávce po užitečném teple na vnitřním trhu s energií a o změně směrnice 92/42/EHS* [online]. EUR-lex [3. 3. 2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:12:03:32004L0008:CS:PDF>

[31] ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÉ UNIE. *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/32/ES ze dne 5. dubna 2006 o energetické účinnosti u konečného uživatele a o energetických službách a o zrušení směrnice Rady 93/76/EHS* [online]. EUR-lex [5. 3. 2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:114:0064:0085:CS:PDF>

[32] ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÉ UNIE. *Směrnice Rady 2003/96/ES ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny* [online]. EUR-lex [28. 2. 2014]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:09:01:32003L0096:CS:PDF>

[33] Vybraná ustanovení zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů. In: *Daňové zákony 2013*, 2013, s. 224 – 235. ISBN 978-80-247-4643-2

[34] Zákon č. 2353/2003 Sb., o spotřebních daních. In: *Daňové zákony 2007*, 2007, s. 127 – 170. ISBN 978-80-247-2087-6

SEZNAM ZKRATEK

CCL	Climate Change Levy
CO ₂	oxid uhličitý
ČR	Česká republika
DPH	daň z přidané hodnoty
EHS	Evropský hospodářský systém
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
EUR	euro
FO	fyzická osoba
GJ	gigajoul
GWh	gigawatt hodina
HDP	hrubý domácí produkt
Kč	koruna česká
kg	kilogram
kW	kilowatt
l	litr
LPG	zkapalněný ropný plyn
m ²	metr čtvereční
MWh	megawatt hodina
MŽP	ministerstvo životního prostředí
NAP	Národní alokační plán
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OSN	organizace spojených národů
OZE	obnovitelný zdroj energie
PM10	prachová částice
PO	právnícká osoba
s. r. o.	společnost s ručením omezeným
t	tuna
ZDE	zákon o dani z elektřiny
ZDPP	zákon o dani z pevných paliv
ZDZP	zákon o dani ze zemního plynu

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 25. 4. 2014

Bc. Pavla Kolářová

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha č. 1   Daňové přiznání za leden 2014
- Příloha č. 2   Daňové přiznání za únor 2014
- Příloha č. 3   Daňové přiznání za březen 2014
- Příloha č. 4   Odvody daně z pevných paliv za rok 2013